

موضوعی

(یعنی دُخانہ جو پڑشوی)

جلد بیونہ

تالیف
شیخ ابو محمد امین اللہ البشاوری حفظہ اللہ

مکتبہ محمدیہ

Ketabton.com

مَقَلَمَتَا

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ
الْاَمِينِ وَعَلٰى آلِهِ وَاتَّبَاعِهِ الْمُؤْمِنِينَ.

امابعد: نبی کریم ﷺ باندے دروغ جو پول ڈیر لوئی
جرم او عظیمہ گناہ دہ۔ پہ دے بارہ کنس زہ یو خو حدیثونہ
لیکم، چہ پہ نبی ﷺ خوک دروغ جو پر کری، نودہغہ
خومرہ عذاب دے۔

۱- حدیث ابی ہریرۃ رضی اللہ عنہ الذی اخرجه الشیخان
وغيرهما عن النبی ﷺ:

مَنْ كَذَبَ عَلٰى مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ.

ترجمہ: نبی ﷺ فرمائی: چاچہ پہ ما قصدًا دروغ
جو پر کرل، نو اور کنس دے خان لہ خائی جو پر کری۔

دا حدیث متواتر دے د عشرہ مبشرہ نہ نقل دے داسے

تمام حقوق محفوظ دی

کتاب

موضوعی (یعنی د خانہ جو پر شوی)

حدیثونہ

تالیف

ابو محمد امین اللہ حفظہ اللہ

اضافہ

ابو سلمان حضرت محمد حفظہ اللہ

تاریخ طباعت

۲۰۱۰/۳/۱۱ ربیع الاول ۱۴۳۱ھ

ناشر

مکتبہ محمدیہ

بیرون گنج گیت منگل مارکیٹ پینسور

0301 8828402

ولی اللہ

حدیث بہ چرتہ ونہ مومیٰ چہ عشرہ مبشرہ ؤ پہ اتفاق سرہ نقل کرے وی۔ سیوا ددے حدیث نہ۔ بلکہ دا حدیث تقریباً ابن جوزیٰ پہ یوشپیتو (۶۱) سندونو سرہ اوپہ بل کتاب کنبں پہ اتہ نوی (۹۸) طر قوسرہ نقل کرے دے۔

اوملا علی قاری دابو ہریرہ، انس، مغیرہ بن شعبہ، ابن الزبیر، سلمہ بن الاکوع، ابن عمر، ابن مسعود، ابوقتادہ، ابوسعید الخدری، ابوبکر، عمر، عثمان رضی اللہ عنہم او دنورو گنہرو صحابہ ؤ نہ پہ مختلفو الفاظو سرہ نقل کرے دے۔ پہ دے حدیث کنبں ڍیر زجر اور تہنہ دہ۔ تردے چہ علماؤ لیکلی دی چہ پہ کبیرہ گناہ سرہ سرے نہ کافر کیہی، مگر خوٰک چہ پہ رسول اللہ ﷺ دروغ جوہوی، نوہغہ کافر دے۔

اودا حدیث نبی علیہ السلام پہ ہغہ وخت کنبں وئیے وؤ، چہ یوسرے وؤ، دمدینے والو کورتہ ورغے، اودائے اووئیل چہ ماتہ نبی علیہ السلام حکم کرے دے چہ زہ چرتہ شپہ کوم نوز ماخوبنہ دہ۔ اودے پہ اصل کنبں پہ یوہ بنحہ عاشق شومے وو، نوہغہ خلقو رسول اللہ ﷺ تہ خبرور کړو۔ نونبی علیہ السلام ورپسے ابوبکر او عمر

رضی اللہ عنہما اولیہرل، اودائے ورتہ اوفرمایل : کہ چرتہ ژوندے مو اوموندلو نووے سیزیٰ پہ اور باندے، لیکن ہغہ سرے دشیپے راوتے وؤ۔ اویوغت مار چیچلے وؤ۔ اومردار شومے وو، اونبی ﷺ مخکنبں دافرمایلی وؤ چہ شاید ستاسے د ورتلونہ مخکنبں بہ اللہ تعالیٰ ہلاک کرے وی، بیائے دا حدیث وفرمایلو، کوم چہ مخکنبں بیان شو۔

۲۔ امام نوویٰ پہ شرح دمسلم کنبں وائی چہ د موضوعی حدیث روایت حرام دے۔

لیکن دا خبرہ یاد ساتل پکاردی، چہ دا موضوعی حدیثونہ چاجور کړی دی، نودا یو خو ډلے دی۔

(۱) اولہ ډلہ زندیقان :

چہ مقصدئے دین ورائول او ختمول وؤ۔ لیکن علمائے کرامو دصحیحو او غلطو چنہول شروع کړل۔ لکہ ابن عساکرؒ راوړی دی چہ یو زندیق ہارون الرشید تہ راوستلے شو، نوہغہ حکم اوکړو چہ مردارئے کړی۔ نوہغہ وئیے : ماخوخلور زره حدیثونہ دخانہ جوړ کړی دی۔ حرام مے پکنبں حلال کړی دی، او حلال مے حرام کړی دی، نوہغے سرہ بہ خہ کوے ! نوہارون الرشید وویل، چہ عبد اللہ بن

دپاره ډیر حدیثونه جوړ کړل۔ لیکن دا خبره ډیره دجهل ده۔
 ځکه چه در رسول الله ﷺ صحیح اقوال او احادیث شته،
 نودځانه خبره څه له جوړوۍ۔

څلورمه ډله : شیعه گان :

هغوی د علی په باره کښ او یازره احادیث جوړ کړي
 دی۔ او د اهل بیتو په باره کښ ئه هم ډیره خبره جوړه
 کړي دی۔

پنځمه ډله : مبتدعین او معتزله :

بعض مبتدعینو او معتزله خلقو دخپلو بدو عقائدو
 دپاره منگرت او دروغ ژرښ رایتونه جوړ کړي دی۔ د
 موضوعی احادیثو مثال داسه دے لکه دغوشیانو دپاسه د
 سرو اوبه اولگوۍ ، نو هغه زرگر پیژنی۔ دارنگ علمائے
 محدثین دغسه غلط روایتونه پیژنی ، او په خپلو کتابونو
 کښ ئه د نښاندھی دپاره لیکلي دی۔ ځکه چه دهره
 یوۍ فتنه دپاره الله جل شانہ نیکان پیدا کوی چه دهغه
 رد کوی ، او صحیح دین خلقتو ته رسوی۔ دوی ته په حدیث
 کښ غرباء ویل شوی دی۔ الله رب العزت نه دعا کوم چه ما
 اوز ما استاذان او دوستان په دے قسم خلقو کښ

مبارک او ابن اسحاق الغواری تاته نه دی معلوم ، چا پر به ئه
 کړی او یو یو حرف به ئه را اوباسی۔

دویمه ډله : قصاصین (قیصه گو واعظان) :

دا قصه گو مقررین دځانه حدیث جوړوی او خلق به
 د هوکه کوی لکه وائی چه یوه ورځ اعمش بصری ته لاړو
 نویو قصه گوئو ولیده ، چه خلق تر یه راتاؤ شوی دی۔
 نودے ورغے ، او مخکښ ئه کیناستو ، او د ترخ ویخته
 ویستل ئه شروع کړل ، نو قصه گو ورته ویل چه اے یه
 ادبه دلته د دین خبره کیږی اوته د ترخ نه ویخته وباسه نو
 هغه ورته ویل چه زه سنت کار کوم ، اوته بدعت کوم ،
 نوزده ستانه ښه کار کوم۔

دریمه ډله : متصوفه (صوفیان ، پیران)

صوفیان (پیران مریدان) وائی : په ترغیب اوترهیب
 کښ دځانه حدیث جوړول ښه دی۔ ځکه چه دا دروغ د
 رسول الله ﷺ دپاره دی۔ چه خلق دین ته راشی او په رسول
 الله ﷺ دروغ نه دی لکه د یوکس نه تپوس اوشو چه داوے
 جوړوۍ ؟ هغه ویل چه ما خلق ولیدل ، چه
 نور کتابونو سره به ئه مینه کوله۔ نو ما د قرآن د ترغیب

شمار کړی۔ آمین !

شپږمه ډله :

بعض اهل سنت چه هغه ناپوهه دی ، د شيعه گانو په رد کښ د ابوبکرؓ او عمرؓ په فضيلت کښن ئه حديثونه جوړ کړي دي ، ليکن صحيح روايتونه دهغه حضراتو په باره کښ ډير دي۔ نوموړو موضوعي روايتونو ته هيڅ حاجت نشته۔

اوومه ډله : متعصين :

بعض متعصينو د خپل مذهب د نصرت او تائيد دپاره احاديث جوړ کړي دي۔ ځکه چه د مذهب تعصب سره د حق دين نه اړوي۔ اولاً دده په ذهن کښ يوه غلطه خبره ناسته وي۔ نو که ته ورته قرآن، حديث، قول د صحابه کرامو پيش کوم ، نو هغه ئه نه قبلوي۔ او غلط دليلونه جوړوي، او د خپل مذهب نصرت کوي۔ انابت والا ډير کم دي۔ الا ماشاء الله۔

اتمه ډله :

بعض خلقو د بادشاه د نزديکت دپاره د هغه د خوښه حديثونه جوړ کړي دي۔

نهمه ډله :

هغه کره خلق چه اول په حديث ښه پوهه ؤ ، ليکن چه بوداگان شو ، نو قوت حافظه ئه خرابه شوه نو غلط روايتونه دهغوی د خپله نه په اختياره اووتل۔

لسمه ډله :

بعض هغه ؤ چه خطاء حديثونه ئه اول نقل کړل ، بيا پوهه شو چه ما خو غلط روايت پيش کړو۔ نو د شرم د وجهه نه ئه ځان غلې که۔

يوو لسمه ډله :

هغه خلق چه په کتاب کښ به ئه حديث ليکل ، بيا به تره کتاب ورک شو ، نو په يادو به لگياوؤ ، نو خطا به شو۔ نو علمائے کرامو د حديثونو تتبع او تلاش شروع کړو۔ نو صحيح او حسن او ضعيف او موضوعي روايتونه ئه يوبل نه جدا کړل۔ او په هريو باند ئه نشاند هې ورکړه۔ ليکن روسته خلق راغلل او هغه موضوعي روايتونه ئه بغير د سند نه او بغير د حواله نه په بل کتاب باند ئه په خپلو کتابونو کښ ذکر کړل۔ نو عامو خلکو ته ډير نقصان ورسیده۔ ځکه هغوی وائی چه په کتاب کښ ليکلی دی ،

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ وَاِلَيْكَ يَرْجِعُ السَّلَامُ
فَجِئْنَا رَبَّنَا بِالسَّلَامِ وَاَدْخَلْنَا دَارَكَ دَارَ السَّلَامِ.

ترجمہ: یا اللہ تہ سلام ہے، اوستانہ سلامتیا دہ، اوتا
تہ سلام راگرزی، پس د سلام (بخشش) اودالی مونہ تہ ہم
راکرہ، اومونہ خپل کورد سلامتیا تہ بوزہ۔

تشریح: دا حدیث موضوعی یعنی د خانہ جوہر شوی
دی، د حدیثوپہ یو کتاب کنبس ہم نشته بلکہ ملا علی
قاری وائی چہ ددی ہیخ اصل نشته، اوبعض قصہ
کو جوہر کرے دی۔ اوصحیح حدیث داسے دی:
اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ
وَالْاِكْرَامِ. (متفق علیہ).

۲- د اوداسہ د ہر اندام وینخلوپہ وخت ذکر کول:

لکہ پہ وخت د مضمضہ کنبس:

ولے تہ کتاب نہ منے، دومرہ معلومول پکاردی چہ پہ
هر کتاب کنبس خہ نہ خہ خطائی وی بغیر د قرآن کریم نہ۔
نو کہ چرتہ د کتاب مسئلہ د قرآن او صحیح سنت سرہ
موافق وی، نومنی، او کہ نہ وی نو پہ دیوال باندے ئے ولی،
کہ چرتہ سرے دهر کتاب خبرہ منی، نو گمراہ بہ شی۔

نوزہ وس پہ مقصد کنبس شروع کوم۔
وما توفیقی الا الله عليه توكلت واليه انيب۔

○○○○○○

اللَّهُمَّ اعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ

لو ستل -

او د استنشاق (یعنی پوزے ته د ابو اچولو) په وخت کښن اللَّهُمَّ ارْحِنِي رَائِحَةَ الْجَنَّةِ وَلَا تُرْحِنِي رَائِحَةَ النَّارِ، تر آخره پورے - دامو ضوعی دے - بلکه په اودس کښن صرف دوه ذکر و نه ثابت دی -

یو بسم الله ویل په اول د اوداسه کښن دی -

دویم : د اوداسه په آخر کښن :

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

اوبله : سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ .

(بخاری، مسلم) او د ترمذی په روایت کښن ورسره :

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ .

هم شته -

۳- مَنْ قَضَى صَلَوةً مِنَ الْفَرَائِضِ فِي آخِرِ جُمُعَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ كَانَ ذَلِكَ جَابِراً لِكُلِّ صَلَوةٍ فَائِتَةٍ فِي عُمْرِهِ إِلَى سَبْعِينَ سَنَةً :

بَاطِلٌ قَطْعاً لِأَنَّهُ مُنَاقِضٌ لِلْإِجْمَاعِ .

ترجمه : نبی ﷺ فرمائی : چاچه یو فرض مونخ قضا را وگزرولو په آخره جُمعه دروژمے د میاشته، نوده ته به د اویا کالو مونخونه معاف شی -

دا حدیث باطل او دروغ دی اوسوچه دروغ دی، ځکه چه داجماع نه خلاف دے -

تشریح : ددے زمانے بعض مشرکانو اوبدعتیانو ملایانو د خپله خپته او د مال د حصول دپاره ډیرے وسیله او ذریعے جوړے کړي دي - ځکه چه دوی خو غلا، جواړی اوسودونه ښکاره نشي کولے - نو د خلقو دپاره ئے بدعات ایجاد کړل - لکه قضاء عمری شوه، دريستمه شوه، اسقاط شو - او دځانه حدیثونه ئے دے دپاره جوړ کړي دي او خلق گمراه کوي -

۴- دَاذَانُ نَهْ رُوسْتَه خَلْق داسے دعا وایی :

اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ التَّامَّةُ وَالصَّلَاةُ الْقَائِمَةُ آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَالْدَّرَجَةَ الرَّفِيعَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ وَارْزُقْنَا شَفَاعَتَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ .

ترجمه : یا الله ته ددے کامل دعوت او د اودریدونکی

مانحہ رب ئے! ورکریے نبی ﷺ ته وسیله اوغوره والے
(وسيله جنت کنبن یو خائے دی) او اوچته درجه - او اوولیرے
دی مقام محمود ته چه تاورسره وعده کریه ده، او د هغه
سفارش زمونږ روزی کریه په ورځ د قیامت ته دخپله
وعده نه خلاف نکویه -

تشریح : دا قسم الفاظ په حدیث کنبن نشته یعنی
(وَالدَّرَجَةُ الرَّفِيعَةُ) پکښی نشته - او :

وَارْزُقْنَا شَفَاعَتَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

هم پکښی نشته -

بلکه صحیح دعاء داسه ده :

اَللّٰهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ اَنْتَ مُحَمَّدًا
الْوَسِيْلَةَ وَالْفَضِيْلَةَ وَاَبْعَثْهُ مَقَامًا مَّحْمُوْدًا الَّذِي وَعَدْتَهُ وَاَرْزُقْنَا
شَفَاعَتَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(بخاری مسلم)

اوبیهقی کنبن [اِنَّكَ لَا تُخَلِّفُ الْمِيعَادَ] ورسره زیاتی دیه -
لیکن شیخ البانی ددی په باره کنبن فرمائی چه دا زیاتی
جمله شاذ ده - [ارواء الغلیل : ۲۶۰/۱]

نبی ﷺ چه کوم ذکر ونه خودلی دی ، په هغه کنبن

زیادت او نقصان جائز نه دی ، بلکه بدعت دیه -

او په بنی اسرائیلو باندی الله تعالی په همدی وجه
عذاب نازل کریه وو -

۵- عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ مَنْ
مَسَحَ الْعَيْنَيْنِ بِبَاطِنِ اُتْمَلَتِي السَّبَابَتَيْنِ عِنْدَ قَوْلِ الْمُؤَذِّنِ اَشْهَدُ اَنَّ
مُحَمَّدًا رَسُوْلُ اللهِ حَلَّتْ عَلَيْهِ شَفَاعَتِي . لَا يَصِحُّ .

ترجمه : ابوبکرؓ فرمائی چه نبی کریم ﷺ فرمایلی
دی چه چا د مسواکی گوتی سرونه په سترگو راخکل په
وخت د اذان کنبن چه کله مؤذن اشهد ان محمدا رسول الله
ته ورسپری نوزما سفارش ده له حلال شو -

دا حدیث صحیح نه دیه - بلکه دا چا د خانه جوړ کریه
دیه -

تشریح : بعض خلق ځان ته مَجَبَّان رسول وائی - د
هغه د سنتو اتباع پکښی نه وی - لیکن څه بدعات او
رسمونه به ئی ایجاد کری وی ، کچرته ته هغه ونکریه ،
نوتاته قسما قسم نومونه گدی - او حال دادی چه هغه
چرته په حدیث کنبن نه وی ثابت - دا طریقه حدیثونو کنبن
نشته وگوری احادیث -

۶- لَوْ أَحْسَنَ أَحَدُكُمْ ظَنَّهُ بِحَجَرٍ لَّنَفَعَهُ اللَّهُ بِهِ.
لَا أَصْلَ لَهُ.

ترجمہ : کہ یو کس ستاسے نہ پہ کانپری گمان بنہ
و کہ ، ہم اللہ دہ لہرہ پہ ہغے فائدہ ورکری۔
دا حدیث ے اصلہ دیے۔

تشریح : دا قسم احادیث مشرکانو چہ دکا نرو نہ
دکیدو یقین لری ہغوی جو رکری دی۔ تولو محدثینو پہ
دیے قسم احادیثو د باطل او موضوعی حکم لگولے دیے۔
قبرونہ ، کانپری ، جہنم ے ہیخ نشی کولے۔ قرآن او صحیح
احادیثو پہ دیے پورہ تفصیل کرے دیے۔

حافظ ابن تیمیہ ، حافظ ابن حجر او علامہ شوکانی
دیے حدیث تہ منکرت وئیلی دی۔

(المصنوع فی معرفة الحديث الموضوع ص : ۱۴۷)۔

دا حدیث قبر پرستو او ہغہ خلقو جو رکری دیے چہ
ہغوی د توحید د عقیدے دشمنان دی۔ او پہ اسلام کنب د
کانرو او بوتو عبادت خورول غواپی۔ د داسے قسم
مشرکانو سختہ مقابلہ پکار دہ۔

۷- مَا مِنْ لَيْلَةٍ إِلَّا يُنَادِي مُنَادٍ : أَهْلَ الْقُبُورِ مَنْ تَغْبُطُونَ؟

فَيَقُولُونَ أَهْلَ الْمَسَاجِدِ .
لَمْ يُوجَدْ لَهُ أَصْل .

ترجمہ : نشتہ یوہ شبہ مگریو آواز کونکے
آواز کوی چہ اے قبرونو والو ! تاسو د چاہہ حال پسخپری
(او غبطہ کوی) نو ہغوی جواب ورکوی چہ جومات کنب
ناستو خلقو سرہ ، تر آخرہ پورے۔

ددے حدیث ہیخ اصل نشتہ۔

تشریح : د قران کریم نہ دا بنکارہ معلومہ دہ چہ
قبرونو والا آوریڈل نشی کولے ، نو جواب بہ خہ ورکری ، د
ہغوی نہ سترگے شتہ اونہ لاسونہ ، اونہ خپے۔

بعض خلق وائی چہ نرچرچنر او بنخہ پیڑنی۔ دا
سوچہ دروغ دی پہ اللہ اور رسول باندے۔ نو مسلمانانو لہ
پکار دی چہ د داسے غلطو قصونہ خان وساتی۔

۸- إِذَا أَعْيَتَكُمْ الْأُمُورُ فَاسْتَعِينُوا بِأَهْلِ الْقُبُورِ .

ترجمہ : کلہ چہ ستاسے خہ کار بندشی ، نو د قبرونو
والو نہ مدد غواپی۔

تشریح : ددے حدیث ہیخ بنیاد نشتہ ، دا کوم منجور
اومشرك د خانہ جو رکری دیے۔ دا مسلم حقیقت دیے چہ

امداد بہ صرف او صرف دَ اللہ تعالیٰ نہ غوہتے شی۔ او کہ
چا دَ بِل نہ ما فوق الاسباب یعنی چہ خہ ظاہری سبب نہ
وی او امداد غواری، نو قرآن ہغہ تہ پہ سورۃ انعام کنب
مرتد وائی۔ او پہ سورۃ الرعد کنب ورتہ کافر وائی۔ او پہ
سورۃ احقاف کنب ورتہ اضل یعنی پورہ گمراہ وائی۔
ہر ککہ چہ قرآن دا اجازت نہ ورکوی، نو حدیث خہ دَ قرآن
نہ خلاف وی؟ دا خبرہ بالکل غلطہ اوے بنیادہ دہ۔ او گورہ
تفسیر روح المعانی بحث دوسیلہ۔ زہ دلتہ فقط مختصر
تنبیہ ورکوم۔ تفصیل نکوم۔

۹- أَبُو حَنِيفَةَ سَرَّاجُ أُمِّي: مَوْضُوعٌ بِاتِّفَاقِ الْمُحَدِّثِينَ.

ترجمہ: امام ابو حنیفہ زما دَ اُمت دیوہ او چراغ دیہ۔
دا حدیث پہ اتفاق دَ علماؤ سرہ موضوعی (دَ خانہ جوہ
شوے) دیہ۔

تشریح: دا حدیث چرتہ دَ حدیثو پہ کتاب کنب
نشتہ۔ مگر پہ مسند خوارزمی کنب ئے راویدے۔ لیکن
دا بعض جاہلانو او متعصبینو مقلدینو دَ خپل امام پہ
مدح کنب جوہ کرے دیہ۔ لکہ بعض شوافعو اونورو دَ
خپلو امامانو پہ بارہ کنب دَ خانہ حدیث جوہ کرے دیہ۔

دوی دَ سُنّت دومرہ اتباع نہ کوی، لکہ چہ دَ یو قول پہ
دروغہ سرہ امام صاحب تہ نسبت شوے وی، نو دَ ہغے اتباع
پیرہ کوی۔

لیکن دومرہ خبرہ دہ چہ پہ حدیث دَ ترمذی کنب کتاب
العلم کنب دَ مدینے منورے دَ یو عالم فضیلت راغلے دیہ۔
اکثر علماء وائی چہ ہغہ امام مالک دیہ۔

۱۰- اجْتِمَاعُ الْخَضِرِ وَالْيَاسِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ فِي كُلِّ مَوْسِمِ
الْحَجِّ، لَا يَصْحُ فِيهِ شَيْءٌ.

ترجمہ: خضر او الیاس علیہما السلام پہ ہر کال پہ
موسم دَ حج کنب را جمع کیہی۔

او پہ بل روایت کنب دی چہ یوبل لہ سرخروی۔

تشریح: دَ علماؤ محققینو تحقیق دادے چہ دَ خضر
علیہ السلام دَ ژوند پہ بارہ کنب یو حدیث ہم نشتہ۔ ابن
جوزی پہ دیہ کتاب لیکلے دیہ۔ او ابن القیم پہ
(المنار المنیف) کنب پہ دیہ دیر دلائل دَ قرآن او سنت او
اجماع امت نہ پیش کری دیہ۔

بعض جاہلان وائی چہ ہغہ دَ اختر پہ ورغ دَ خلقو سرہ
ملاوہی۔ او ننبہ ئے دادہ چہ پہ غتہ گو تہ کنب ئے ہدوک

نشسته۔ اوبعضِ وائی چه الیاس علیه السلام دَ دریا بنو په غاړه گزری۔ او خضر علیه السلام په اوچه گزری۔ او دَ خلقو حاجتونه پوره کوی۔ دا خبره سوچه دروغ او باطله شیطانی قيصے دی۔ که څوک دا قصه کوی۔ نو دلیل دے پرې پیش کړی دَ قرآن او سنت نه۔ منگړتو قيصوله هيڅ اعتبار نشته۔

۱۱- إِذَا صَدَقَتِ الْمَحَبَّةُ سَقَطَتْ شُرُوطُ الْأَدَبِ.

ترجمه : کله چه سرې په محبت الهی کښ کمال ته اور سپړی، نو دَ آدابو لحاظ بیا ختم شی۔

تشریح : دا حدیث نه دے، بلکه بعضِ صوفیانو وئیلی دی۔ لیکن اکثر پیران اوس په دے عمل کوی۔ یعنی مونځ نکوی، روژه نه ساتی، غټ غټ بریتونه ئے پریخی وی۔ کچکول ورسره وی۔ زڼګه همساور سره وی۔ ګډه وډه جامے ئے اغوسته وی۔ دا خیال لری چه مونځ او عبادت ته څه حاجت نشته، دا خو دَ مریدانو کار دے۔ که ته ورته څه قرآن حدیث پیش کړې، نو هغه وائی چه تاسے ملایان په دے طریقت او حقیقت نه پوهیږئ ځکه چه طریقت بیل شے دے او شریعت بیل شے دے۔

دا قسم عقیده ساتل ډیر جهالت او ناپوهی ده۔ ځکه چه علماء دَ انبیاء وارثان دی۔ او حقیقت او شریعت یوشه دے۔ جنید بغدادی او نور صوفیاء وئیلی دی چه هر هغه حقیقت چه دَ شریعت نه جداوی نو هغه به زندقه او کفر وی۔ داسه قسم پیرانو ډیر زیات خلق ګمراه کړل۔ عصمنا الله من کید الشیطن و اغوائه.

۱۲- أَسْجُدُ لِلْقُرْآنِ فِي زَمَانِهِ.

ترجمه : سجده کوه مُرشد ته په خپله زمانه کښ۔

تشریح : دا حدیث بالکل غلط او دَ قرآن خلاف دے۔ ځکه چه سجده یواځه دَ الله جل شانہ حق دے که چا قبر ته، بُت ته، کانږی ته، وُنه ته، انسان ته سجده وکړه، هغه مشرک او مرتد دے په اتفاق دَ علماؤ سره۔

په حدیث کښ دی چه یو صحابی عرض وکړو اے دَ الله رسوله! مونږ به تاته سجده کوو! نبی کریم ﷺ جواب ورکړو چه سجده صرف الله ته کیږی۔ او که بل چاته جائز وے نو مابده دَ خپل امت بنسختو ته حکم کړې وے چه خپلو خاوندانو ته سجدې لګوی۔ ماته سجده روسته دَ مرګ نه هم نشته۔ (مشکوٰة)۔

لیکن نن صبا دَ اولیاءِ کرامو مزارونو ته ورشی، هلته هغوی ته سجدے کیہی، خوک پرواہ ہم نکوی۔ او نہ خوک منع کونکے شتہ۔ بلکہ پہ خلقو کنب یو رواج دے هغه دا دے چہ یوبل ته په خپو پریوزی دا کار هم لویه گناه ده، ځان ترے ساتل پکار دی ځکه چہ سر الله درکړے دے الله ته ئے تیتول پکار دی، الله نه سیوا بل چاته ئے تیتول حرام دی۔
۱۳ - أَصْفُ النَّيَّةِ وَ نَمُ فِي الْبَرِيَّةِ.

ترجمہ: نیت صفا لره نوره پرواہ مه لره، اگر که په صحراء کنب دے شپه راشی۔

تشریح: دا حدیث نه دے بلکه د بعض جا هلانو وینا ده۔ لکه بعض دهربان وائی چہ په مونځ او عباداتو څه کیږی؟ نیت صفا لره۔ زما خپله د یو دهری سره داسے مباحثه شوی وه چہ ما ورته وئیل مونځ ول نکوی؟ وئیلے: ز مونځ نیت صفا دے۔ لیکن دا جاهل نه پوهیږی چہ نیت خو په مونځ او عبادت صفا کیږی۔ او د الله د بندگی پریخودلو سره د انسان زړه، عقل، نیت، د مخ نور هر څه ختمیږی۔

۱۴ - أَكْثَرُ أَهْلِ الْجَنَّةِ الْبُلَّةُ.

ترجمہ: اکثر جنتیان به ناپوهه خلق وی۔

تشریح: دا مُنکر او ضعیف او باطل حدیث دے۔ بعض جا هلان ایمان وائی چہ دے ملایانونو په مسئلے راویستلے دی، د خپل پلارنیکه په طریقه تلل پکار دی۔ او مونځ دا ساده گان به پنځه سوه کاله مخکې جنت ته ځو۔ دا خبره غلطه ده جنت ته به انسان په ایمان او اعمال صالحه و سره ځی، که ملا وی او که امی۔ لیکن اکثر په دین عالمان پوهیږی او هغوی عاملان وی لکه قرآن په دے گواه دے۔ بالفرض که دا حدیث صحیح هم شی، نو مراد د ناپوهه او غافل نه هغه خلق دی چہ د دنیا نه ناخبره وی۔ لکه سورة روم کنب دی۔

۱۵ - إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً تَنْقُلُ بِالْأَمْوَاتِ .

قَالَ السَّخَاوِيُّ : لَا أَصْلَ لَهُ .

ترجمہ: الله تعالی بعض ملائکے د مړو په نقل کولو مقرر کړی دی۔

یعنی د یو ځای نه ئے بل ځای ته اوږی۔

تشریح: دا قسم احادیث مشرکینو جوړ کړی دی په بنیاده او په اصله حدیثونه دی۔ مقصد ئے دا وی چہ ز مونځ

آلهه، باباگان، ذمه واران دی هر خائے ته رسیدلے شی، او مونږ داسے د ډیرو خلقونه آوریډلی دی۔ بعض وائی چه زمونږ د کور او ټولو لویو وړو حفاظت بابا کوی، د هغه را باندے نظر دے۔ حال دادے چه دا صفات خو د الله تعالی دی، چه بے سببه رارسیدلے شی، او آوری وینی حفاظت صرف یو الله کوی۔

قرآن کریم فرمائی، چه ستاسو د شپے او د ورځے حفاظت څوک کوی که چرته الله ئے اونکړی، هیڅوک نشته۔

دا خبره هم غلطه ده چه مړے هغه سړی ته ټکړه ورکوی څوک چه د هغوی نه وئے بوتی ماتوی۔ او بعض وائی چه زمونږ نیکه شناخته خلقو پسے راگوزارے کړی دی۔ دا ټول بکواس او بے بنیاده خبرے دی۔ او مړی په خپل خائے پراته دی۔ هیچرته نه ځی۔ هاو! په دے خبرو سره د ژوندونه عقل ځی!

۱۶- التَّهْنِیَةُ بِالشُّهُورِ وَالْأَعْيَادِ مِمَّا اعْتَادَهُ النَّاسُ فِي بَعْضِ الْبِلَادِ لَمْ يَرِدْ فِيهِ شَيْ صَرِيحٌ فِي هَذَا الْمَعْنَى.

(دا قول دملاعلی قاری دے)۔

ترجمه : د اختر په ورځ بعضو خلقو رواج گرزولے دے چه مبارکی ورکوی، دا په حدیث کښ نشته۔

تشریح : دا خبره ثابته ده چه مبارکی زیرے ورکول جائز دی۔ لیکن د اختر په ورځ دا رواج دے، دے کښ حدیث نشته، نو بدعت شو۔ نو ځان ترے ساتل ضروری دی۔ ځکه چه کوم مستحب کار باندے التزام کول بدعت دے هغه ناروا دے۔

البتہ د صحابه کرامو نه ثابت دی چه کله به هغوی د اختر په ورځ د یو بل سره ملاویدل نو دا الفاظ به ئے وئیل :
تقبل الله منا ومنکم

(الله دے زمونږ او ستاسو مونځونه روژے قبولے کړی)۔

نو یو بل ته دغه الفاظ وئیل جائز دی۔

۱۷- رُوِيَ أَنَّ عَلِيًّا احْتَمَلَ بَابَ خَيْبَرَ وَحَدَّهُ ثُمَّ ارَادَ سَبْعَةَ فَلَمْ يَقْلُبْهُ . بَاطِلٌ طُرُقُهُ كُلُّهَا وَاهِيَةٌ .

ترجمه : روایت دے چه علی کله خیبر غزاته لاړو، نو هغه یوه لویه دروازه یوازے اوچته کړے وه چه اوو کسانو د هغه د اوچتولو طاقت نه لرلو۔

تشریح : علماء وائی چه شیعه گانو د علی، حسن،

ہم، چہ ہغہ تہ نمر اودریدلے وؤ۔ لیکن دا تولے معجزے دی۔ او اللہ ئے پہ خپل اختیار کوی د پیغمبر پہ ہغے کنب ہیخ قدرت نہ وی۔

۱۹- قَالَ وَرَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: إِنَّ الْمَيِّتَ يَرَى النَّاسَ فِي بَيْتِهِ سَبْعَةَ أَيَّامٍ: قَالَ أَحْمَدُ لَا أَصْلَ لَهُ، قَالَ النَّوَوِيُّ فِي مَتْنِهِ كَلَامٌ مُظْلِمٌ وَوَاضِعُهُ مُجْرِمٌ قَبَّحَ اللَّهُ مَنْ وَضَعَهُ وَلَا بَرْدَ مَضْجَعُهُ.

ترجمہ: نبی ﷺ فرمائی چہ مہرے تر اوؤ ورخو پورے خلق پہ کور کنب وینی۔

تشریح: امام احمد فرمائی: دا حدیث ے اصلہ دیے امام نووی خیرے کوی چہ د دی حدیث عبارت اول د تیارے نہ ہک دیے، او چا چہ جوہر کرے دیے ہغہ مجرم دیے، اللہ دیے ئے ہلاک کری۔ او اللہ دیے پہ قبر کنب ددہ اړخ نہ لگوی۔ دا ہم د ہغہ کسانو دروغ دی چہ خوگ پہ قبرونو ایمان لری، او د ہغے نہ د کیدو یقین لری بلکہ دائے دیے لہ جوہر کرے دیے چہ خلقو تہ دا اونبائی چہ مہرے وینی، خیرات ورپسے کوی چہ زمونہ د تنور (خیتے) ہم خہ کار کیہی، دا مخکنب تیرہ شوہ چہ چانہ روح لاړشی، ہغہ نہ آوریدل کولے شی، اونہ لیدل کولے شی، پاتے لا کور کنب خلق لیدل۔

حُسين او فاطمة رضي الله عنهم په باره کنب دري لاکهه احاديث د ځانه جوړ کړي دي، چہ هغه علماؤ راويستلي دي۔ او چنر کړي ئے دي، د دين دشمنان ډير دي، شيعه گان او يهوديان د دين لوتے دشمنان دي، د دوي مقابلہ په هر وخت کنب ضروري ده۔ د دوي ډيرے بدے عقيدے دي چہ د هغه د تفصيل ځائے دا نه دی۔ دارنگ دا حديث ئے هم د ځانه جوړ کړے دی۔

۱۸- رَوَى أَنَّ الشَّمْسَ رُدَّتْ لِعَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ أَحْمَدُ لَا أَصْلَ لَهُ.

ترجمہ: روایت دی چہ نمر علی تہ اودریدلے وؤ ځکه چہ هغه په حاجت د رسول الله ﷺ کنب وؤ۔

تشریح: دا حدیث باطل او بے بنیاده دی۔ لکه امام احمد ویلی دی، ځکه چہ په صحیح روایت کنب دادی چہ نمر یوشع علیه السلام تہ اودریدلے وؤ په حکم د الله تعالی، او هغه دعا کړے وه کله چہ هغه جهاد لہ تلے وؤ۔ تفصيل ئے په بخاری شریف کنب دی۔

دا قسم روایات شيعه گانو جوړ کړي دي۔ مگر يو روایت په تفسیرونو کنب شته د سلیمان علیه السلام په باره کنب

بعض مابنامی والا وائی چه د مابنامی په وخت ئه ورکړی، ځکه چه مړی راځی او په بلی ناست وی، نو چه زر زروا پس شی۔ داتول دروغ دی او سوچه دروغ دی۔
زۀ وایم: څوک چه دا قسم عقیده په خلقو کښ خوروی هغه دے الله په دنیا او آخرت کښ په خپته مورنکړی، آمین۔

۲۰۔ قال عليه السلام :

رَجِمَ اللَّهُ مَنْ زَارَنِي وَزِمَامُ نَاقِيهِ بِيَدِهِ.

ترجمه: الله دے په هغه چارحم اوکړی چه زما زیارت له راشی، او د اوبه واگے ئه په لاس کښ نیولے وی۔

تشریح: دا منلے شوم خبره ده چه زیارة القبور له په سنت طریقه تلل جائز او ثواب دے۔ لکه څنگه چه نبی ﷺ فرمائیلى دی۔ او هغه سنت طریقه داده، چه ور به شی، اوبه درېږی، او د زیارة القبور مسنونه دعا به وویي۔ او آخرت او به ریاد کړی، مړوته به دعا اوکړی۔

دانه چه گتے جاروگانے په ځان ووهی، یا غلاف ته غوټه واچوی، یا جرن دے یا غلافونه واچوی په قبر۔ یا هغه ته وائی چه تاله راغله یم، ماله ځوی راکړه، یا مال راکړه یا نور څه۔

پاتے شو خاص قبرونوله تلل۔ لکه پیربابا، کاکا صاحب، سیدعلی هجویری۔ نو هغه ناروا دی په حدیث د (لاتشد الرحال) سره او د نبی کریم ﷺ قبرله خصوصاً تلل، داهم چرته په صحیح حدیث کښ نشته۔ یا خو موضوعی دے یا انتهای ضعیف دے اوکه چایو حدیث صحیح پیش کړو۔ نومونې عناد اوضد نه کوو۔ بلکه د صحابه کرامو عمل ته وگورئ۔ هغوی شام، بصره، کوفه، مصر وغیره کښ آباد وو، یو هم د نبی ﷺ قبرله نه دے راغله۔ خصوصاً کچرته څوک مدینه منوره ته هسے لار ش، نو هغه له پکاردی چه د رسول الله ﷺ زیارت اوکړی۔ دایوه د سعادت خبره ده۔

بعض وائی چه دا حاجیان ولے ځی۔ زۀ وایم چه د حاجیانو عمل دلیل نه دے۔ اوکوم خلق چه پوهه دی هغوی مسجد الرسول ﷺ له ځی۔ ځکه چه هلته یومونځ په یوزر (۱۰۰۰) دے۔

۲۱۔ حدیث قدسی: لَوْلَاكَ لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْاَفْلَاكَ.

ترجمه: الله نبی ﷺ ته فرمائی: که چرے ته نه وے نومابه دا دنیا نه وے پیدا کړے۔

تشریح : بے اصلہ او بے بنیادہ حدیث جو رکھے شوے دے۔ مغانی یو عالم دے وائی، چہ دا موضوعی دے۔ بلکہ دا حدیث داسے معلوم پیری چہ چرتہ بریلیانو (د توحید او صحیح عقیدے دشمنانو) جو رکھے دے چہ دنیا اللہ د خیل توحید او چہ خلق د ہغہ بندگی او کپی دے لہ پیدا کرے دے۔ لکہ قرآن پہ سورۃ الذاریات کنبں ہم داسے فرمایلی دی۔ مونہ دامنو چہ د رسول اللہ ﷺ لوئے شان، عزت او وقار دے لبکن ہر خواند د حق تہ خیل حق ور کول پکار دی۔ نو تہ لہ خبرہ ددے نہ خرابیری چہ انسان مستحق د حق اونہ پیرنی۔ نو دنیا لہ اللہ تعالیٰ د خیل عبادت دپارہ پیدا کرے دے۔

۲۲- رَوَى أَنَّ أَبَا مَحْذُورَةَ أَنشَدَ الْبَيْتَيْنِ بِحَضْرَتِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالصَّحَابَةُ جُلُوسٌ فَتَوَاجَدَ هُوَ وَأَصْحَابُ الصُّفَّةِ.

ترجمہ : روایت دے چہ ابو محذورہ د نبی ﷺ او صحابو مخکنبں شہ شعرونہ د محبت الہی او لوستل۔ نو نبی ﷺ او د ہغہ صحابہ پہ جذبہ کنبں راغلل، تردے چہ د نبی ﷺ خادر مبارک د اوگونہ پریوتو۔ او اصحاب صفا خان لہ تقسیم کرو۔

تشریح : دا حدیث پہ اتفاق د علماؤ سرہ باطل دے۔ موضوعی دے، دے قسم غلطو احادیثو نہ دے پیرانو استدلال کرے دے۔ چہ د جُمعے پہ شپہ لاؤد سپیکر خان تہ ولگوی او پہ زورہ زورہ ذکر شروع کپی، تردے چہ نشہ شی د پیر شور د وجے نہ۔ خلق وائی چہ پہ وجد کنبں راغے، او دے رسیدلے دے حال دا دے چہ دا کار سراسر گناہ او لیونتوب دے۔ حُکھ چہ مسجد کنبں شور یوہ گناہ دے۔ او پہ زورہ ذکر کول ہم منع دی۔

ملا علی قاری پہ مرقاة کنبں فرمائی :
الْجَهْرُ وَلَوْ بِالذِّكْرِ حَرَامٌ تَحْتَ حَدِيثٍ وَرَفَعَتِ الْأَصْوَاتُ فِي الْمَسَاجِدِ.

(پہ جومات کنبں پہ زورہ ذکر کول ناجائز دی)۔
او خلقو تہ خیل عبادت بنکارہ کول زیادہ۔ اللہ تعالیٰ پت عبادت کونگی خوبنوی۔

بلہ خبرہ دادہ چہ اللہ د پیغمبر او د صحابہ و صفت پہ قرآن کنبں پہ سورۃ زمر کنبں داسے کرے دے :
﴿ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ﴾ الآية.

(دَ قَرآن کریم دَ آوری دو پہ وخت دَ هغوی غونے زیر
کیہی او دَ اللہ ذکر تہ ئے زرونہ ئے نرمیہی)۔

داسے ئے نہ دی وئیلی چہ خان غورزوی، بلکه دا پیران دَ
کوهی پہ غارہ یا دَ چہت پہ سر پہ خان وجد او جذ بہ نہ
راولی۔

۲۳- صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَقُولُهُ النَّاسُ عِنْدَ قَوْلِ الْمُؤَدِّنِ
الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ وَكَذَا صَدَقْتَ وَبَرَرْتَ وَبِالْحَقِّ نَطَقْتَ .

ترجمہ : اکثر خلق دَ سحر دَ اذان پہ وخت کنب دا وائی
چہ (صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَا صَدَقْتَ وَبَرَرْتَ وَبِالْحَقِّ نَطَقْتَ)۔

تشریح : ددے دعا پہ احادیثو کنب خہ اصل نشتہ۔
او دَ ابن السنی پہ روایت کنب چہ راغلی نو دغہ روایت
مجهول دے۔ (معارف السنن)۔

مُلا علی قاری فرمائی : ولا يعرف من قاله
(ددے قائل نہ دے معلوم)۔

۲۴- اِسْتَهْرَ عِنْدَ الْعَامَةِ فِي صَلَاةِ الْجَنَازَةِ صَلَاةٌ لَيْسَ لِي
كُتِبَ الْحَدِيثُ سَوَى الْبَاسُولِيِّ .

ترجمہ : اکثر خلق دَ جنازے مانخہ کنب داسے درود
وائی۔

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ وَسَلَّمْتَ
وَرَحِمْتَ وَتَرَحَّمْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ (تر آخرہ پورے)۔

تشریح : دا دَ حدیثو پہ یو کتاب کنب ہم نشتہ۔
بلکہ هغه درود وئیل پکار دی، کوم چہ پہ مانخہ کنب
وئیلے کیہی۔ دَ نبی ﷺ دَ ذکر پہ الفاظو کنب زیاتے، کہے
کول ناروا دی۔ دارنگہ پہ (سبحانک اللہم وبحمدک) کنب
[وجل ثناؤک] نشتہ۔ داتکی دَ خان نہ چا جوہ کپی دی۔
بلکہ دَ جنازے پہ مانخہ کنب [سبحانک اللہم نہ ترولا الہ
غیرک پورے وئیل] ہم نشتہ۔

بلکہ سورت فاتحہ بہ لولی۔

۲۵- صَلَاةُ بِعِمَامَةٍ تَعْدِلُ خَمْسًا وَعِشْرِينَ صَلَاةً بِغَيْرِ
عِمَامَةٍ، وَجُمُعَةٌ بِعِمَامَةٍ تَعْدِلُ سَبْعِينَ جُمُعَةً بِغَيْرِ عِمَامَةٍ، وَالصَّلَاةُ
فِي الْعِمَامَةِ بِعَشْرَةِ آلَافِ صَلَاةٍ .

ترجمہ : یو مونخ پہ پتہکی سرہ پہ پنخہ ویشٹ درجے
زیات دے۔ او جمعه دَ پتہکی سرہ پہ او یا جمعہ باندے زیات
ثواب لری او دَ پتہکی سرہ یو مونخ کول اللہ پرے لس زرہ
نیکی ورکوی۔

تشریح : پتہکے پہ سرول مستحب کار دے۔ علماء

لیکی چه دَهغه د گزونیو په باره کښ څه حدیث نشته
- لیکن دا قاعده ده د علماؤ، چه د مستحب نه څو ك فرض
جوړ کړی- نو د هغه پریخودل واجب دی- نن صبا دارواج
دے چه په امام باندے پټکی په سرول ضروری گنړی-
اونور مقتدیان ئے هیڅ پرواه نکوی- او امام صاحب ئے هم
صرف مانځه له په سروی، دا طریقه بدعت دے- پټکے
ټولوله مستحب دے او په عامو اوقاتو کښ نه صرف د
مانځه دپاره -

که څو ك دا حدیث پیش کوی نو دا باطل دے -

علامه نووی وائی د مستحب نه فرض جوړول بڼه نه
دی - لکه بعض ناپوهان د نوکونو پریکولو په باره کښ
وائی داسے سنت دی - او بل وائی داسے سنت دی - حالانکه د
نوکونو پریکولو په باره کښ خاصه طریقه نه ده راغلے -

۲۶- مَنْ قَصَّ أَظْفَارَهُ مُخَالِفًا لِمَا يَرَى فِي عَيْنَيْهِ رَمَدًا.

ترجمه : څو ك چه نوکان ردو بدل پریکړی، نو سترگے

به ئے نه خوړېږی -

تشریح : دا حدیث ثابت نه دے - بلکه علماء وائی چه

د نوکونو په پریکولو کښ یو حدیث هم نشته - یعنی چه

په هغه کښ ئے خاصه طریقه خودلے وی - لیکن د عامو
احادیثونو دا معلومه ده چه د نوکانو په پریکولو کښ د
بنی طرف نه شروع پکار ده -

۲۷- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ إِلَّا بِدْعَةً فِي عِبَادَةٍ.

ترجمه : هر بدعت گمراهی ده مگر که په عبادت
کښ څو ك بدعت کوی نو خیر دے -

تشریح : دا حدیث هغه چا د ځانه جوړ کړے دے چه د
دین په هیڅ شعبه هغه نه پوهیږی -

قَالَ مُلَا عَلِيُّ الْقَارِي : فِي سَنَدِهِ كَذَابٌ مُتَّهَمٌ.

(د دے حدیث په سند کښ ډیر دروغرن او تهمتیان راویان
دی) -

نبی ﷺ خو په عباداتو کښ د بدعت کولو نه منع
فرمایله ده - نو بیا هغه خپله خبره ولے رد کړه ؟ بلکه د دین
دشمنان چه هغوی د نبی ﷺ سره ځان یو شان گنړی -
هغوی د هغه په خبره کښ دا تعارض او تناقض پیدا کوی -

دا قاعده نبی ﷺ فرمایله ده چه :

كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ.

(هر بدعت گمراهی ده) - (مسلم) -

دے کنبں ہیخ استثناء نشته -

(دا موجبہ کلیہ دہ او بدعت ئے نکرہ راوړے دہ) -

خوځ چه بدعت پنځه قسمه کوی، هغوی د مصالحو مرسلو او د بدعت فرق نه شی کولے - دۀ له پکار دی چه د امام شاطبی (الاعتصام او الموافقات) او وگوری - او که نه وی نوضیاء النور دے او وگوری -

۲۸ - مَنْ سَمِيَ وَلَدَهُ مُحَمَّدًا أَوْ أَحْمَدًا كَانَ هُوَ وَأَبُوهُ فِي الْجَنَّةِ وَفِي رِوَايَةٍ لَا يَدْخُلُ النَّارَ.

ترجمه: نبی ﷺ وائی چه د چا ماشوم پیدا شو، او نوم ئے ورله محمد یا احمد کیخودۀ، نو هغه پلار او خوی به جنت ته ځی - او په بل روایت کنبں دی چه د اور نه به بچ وی -

تشریح: مُلا علی قاری د ابن قیم په حواله نقل کوی چه د اتول دروغ دی -

داسے نور احادیث هم شته، لیکن ټول دروغ دی - البته دومره دہ چه هسے ترغیب راغله دے - او محمد او احمد او د انبیاء نومونه کیخودل پکار دی - او بنه نومونه ایخودل پکار دی چه شرک پکنبں نه وی -

بعض خلق عبدالنبي، عبدالرسول، عبدالعلي، داتا، پیربخش، عمربخش، گنج بخش او داسے نور غیر شرعی نومونه گدی - حال دادے چه دا ډیره گناه لری -

نبی ﷺ به چه د کوم سړی نوم غلط واوریده نو بدلولو به ئے - لیکن د نوم په سبب انسان جنت ته نشی تلے - جنت د الله په توفیق سره په ایمان او عمل صالح سره ملاوړی -

۲۹ - أَحَادِيثُ الْأَبْدَالِ وَالنُّجَبَاءِ وَالنَّقَبَاءِ وَالْأَقْطَابِ بَاطِلَةٌ إِلَّا أَنَّهُ وَرَدَ حَدِيثٌ ضَعِيفٌ فِي الْأَبْدَالِ أَنَّهُمْ بِالشَّامِ كُلَّمَا مَاتَ رَجُلٌ مِنْهُمْ أَبْدَلَ اللَّهُ مَكَانَهُ آخَرَ.

ترجمه: د قطبانو، غوثانو، نجیبانو او رجال الغیب په باره کنبں چه حدیثونه راغلی هغه ټول دروغ دی - مگر یو حدیث د ابدالو په باره کنبں راغلی چه هغه هم ضعیف او منقطع دے - لکه مسند احمد او وگوری -

تشریح: ددے نه بعض خلق امداد غواړی - او وائی چه حدیث کنبں راغلی دی - نو علامه ابن قیم په (المنار المنیف) کنبں دا حدیثونه موضوعی گرزولی دی - او ملا علی قاری هم د هغه تبعیت کړې دے -

۳۰- إِذَا مَرَّ الْعَالِمُ أَوِ الْمُتَعَلِّمُ عَلَى قَرْيَةٍ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَرْفَعُ الْعَذَابَ عَنْ مَقْبَرَةِ تِلْكَ الْقَرْيَةِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا.
قَالَ السُّيُوطِيُّ لَا أَصْلَ لَهُ.

ترجمہ : کله چہ عالم یا طالب العلم پہ یو کلی ور تیرشی، نو الله تعالى د دغه کلی د مقبرے نه خلویبنت ورخے عذاب پورته کوی۔

تشریح : دا بے بنیاده حدیث دی۔ دا خبره صحیح ده چہ د علم او علماؤ او طلباء دیر فضیلت دی لیکن د خان نه ورله حدیثونه جوړول هم نه دی پکار بلکه صحیح حدیثونه دیر دی۔ زه د بعض تبلیغ والونه اورم، چہ گشت په یو کلی اوشی، نو الله تعالى خلویبنت ورخے رحمتونه رالیږی، او عذابونه لرې کوی۔ شاید چہ دا ددے موضوعی حدیث نه اخسته شوی خبره وی۔ نو دا خبره بے بنیاده او په الله دروغ جوړول دی۔ او مُرَوَّجه تبلیغ والا دیر داسه حدیثونه بیانوی کوم چہ خالص دروغ او ډکوسله دی۔ په دوی کښ بے تحقیقه، بے بنیاده خبرې دیر زیاتې دی۔ بلکه موضوعات او منگرت حدیثونه هم دوی راتاړه کړل۔

۳۱- تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةٍ سِتِّينَ سَنَةً.

ترجمہ : یو ساعت فکر کول د شپیتو کالو د عبادت نه بهتر دی۔

تشریح : دا قول د صوفیانو دی۔ او حدیث نه دی۔ د الله په نعمتونو او قدرتونو کښ فکر کول دیر ښه شے دی۔ الله هم دی طرف ته ترغیب ورکړی۔ لیکن بعض خلق داسه وائی چہ د دین په فکر کښ ناسته د شپیتو کالو د عبادت نه بهتر دی۔

نو اول خودا حدیث ثابت نه دی۔ او که ثابت شی نو بیا ئه دا معنی نه ده۔

۳۲. قَالَ ﷺ: تَرَكُ الْعِشَاءِ مَهْرَمَةٌ.

ترجمہ : د ماښام روتی نه خوړل سرې بوډا کوی۔

تشریح : دا حدیث ثابت نه دی۔ ترمذی ددې پشان یو بل حدیث راوړی۔ لیکن هغه ورته منکر وئیلی دی۔ نو داسه تشدد او تعمق نه دی کول پکار۔ چہ خامخا د ماښام روتی به خوری، او که وی نه خوړله، نو گنې د سنت نه به خلاف راشی۔ لیکن طبیبانو د خبره کړې ده چہ څه نه څه خوړل او مازیگر وختی خوړل صحت له ښه دی۔

۳۳- حَدِيثُ تَسْلِيمِ الْغَزَالَةِ اشْتَهَرَ عَلَى الْأُنْسَانَةِ وَفِي الْمَدَائِحِ النَّبَوِيَّةِ قَالَ ابْنُ كَثِيرٍ وَلَيْسَ لَهُ أَصْلٌ وَمَنْ نَسَبَهُ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَدْ كَذَبَ.

ترجمہ : خلق وائی چہ نبی ﷺ یوہ ہوسے ولیدہ چہ بنکاری نیولے وہ۔ ہغے پہ نبی ﷺ سلام و اچول، او دا ئے اووئیل چہ زما بچی وپی دی، ما پریدہ، زہ بہ بیا راشم، تر آخرہ پورے۔

تشریح : د احديث بے اصلہ دے او خوک ئے چہ رسول اللہ ﷺ تہ نسبت کوی ہغہ دروغرٹن دے۔

د نبی ﷺ معجزے د زرو نہ ہم ډیرے دی لکہ علامہ ابن تیمیہ پہ (الفرقان) کنبں ورتہ اشارہ کرے دہ۔
نو واعظان ہغہ ولے نہ ذکر کوی چہ دا بے بنیادہ خبرے پہ خلقو کنبں خوروی۔

۳۴- سَيْنُ بِلَالٍ عِنْدَ اللَّهِ شَيْنٌ.

قَالَ ابْنُ كَثِيرٍ لَيْسَ لَهُ أَصْلٌ -

ترجمہ : نبی ﷺ فرمائی : د بلالؓ سین داسے دے لکہ چہ دے شین وائی۔

تشریح : یعنی خلق وائی چہ بلالؓ (اشہد) کنبں

شین نشو وئیے۔ نو (اسہد) بہ ئے ویلو پہ سین سرہ۔ نو صحابہ ؓ منع کرو چہ اذان مکوہ۔ بیا جبریل علیہ السلام راغے، اووے فرماییل چہ نن برہ (پاس) اذان نہ دے اوریدلے شوے۔ دا ولے، نو دا عرض اوشو، نو ہغہ و فرماییل چہ دا د بلال سین پہ شان د شین دے۔ او اذان بہ ہم دے کوی۔

دا ہسے بے اصلہ خبرہ دہ خکہ چہ بلالؓ خو یواخے مؤذن نہ وو۔ بلکہ د رسول اللہ ﷺ مؤذنین اووہ کسان وو۔

۳۵- حَدِيثُ : رُجُوعِ بِلَالٍ وَارْتِجَاجِ الْمَدِينَةِ وَبُكَاءِ النَّاسِ.

ترجمہ : چہ بلالؓ د نبی ﷺ د وفات نہ روستہ مدینے منورے تہ راغے او اذان ئے وکرو۔ او مدنیہ و خوزیدلہ۔ او خلق تول پہ ژہا شو۔

تشریح : دا حدیث باطل دے۔ ثابت نہ دے۔

۳۶- الْأَرْضُ نَوْنٌ سَبْعٌ فِي كُلِّ أَرْضٍ نَبِيٌّ كَنِيكُمُ يُرَوَى عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ.

ترجمہ : اووہ زمکے دی او پہ ہرہ زمکہ کنبں پیغمبر

دے لکھ بھر دنیا کنبں چہ خنگہ نبی وی ۔

تشریح : د احديث نبی ﷺ نہ دے وئیلے او خلق ابن عباسؓ تہ نسبت کوی۔ لیکن دا ہم دروغ دی۔ بلکہ صحیح خبرہ دادہ چہ زمکے اووہ دی لیکن د یو بل سر نبیتے دی لکھ د پیاز د پوستکی پشان ۔

(ترمذی کتاب التفسیر سورة الطلاق)۔

د احديث قصہ گو ملایان دیر اوروی۔

۳۷- اَنَا مِنَ اللَّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ مِنِّي.

قَالَ الْعَسْقَلَانِيُّ: إِنَّهُ كَذَبٌ مُخْتَلَقٌ.

ترجمہ : زہ د الله نہ یم او مؤمنان زمانہ دی۔

تشریح : د خبرہ خلق نبی ﷺ تہ منسوب کوی حال دادے چہ دا خہ مہمل کلام او شرکی خبرہ دہ۔ لکھ خلق وائی دا دنیا ددہ دمخ نہ پیدا دہ۔ دا غلطہ خبرہ دہ۔ علما وائی دا دروغ دی۔ دا دبریلیانو جوہ کرے حدیث دے۔

۳۸- إِنْ الْوَرْدُ خُلِقَ مِنْ عَرَقِ النَّبِيِّ أَوْ مِنْ عَرَقِ الْبَرَّاقِ.

ترجمہ : گلاب د نبی ﷺ د خولے مبارکے یا د ہفتہ براق د خولو نہ پیدا شوے دے۔ دا چتی خبرہ دہ دروغ دی۔

تشریح : ددے نہ دا معلومیری چہ گلاب د نبی ﷺ

د زمانے نہ مخکنبں نہ وؤ۔ او حال دا دے چہ قرآن کنبں الله ورتہ اشارہ کرے دہ، پہ سورۃ رحمن کنبں ﴿فكانت وردة كالدھان﴾ نو معلومہ شوہ چہ گلاب مخکنبں زمانہ کنبں ہم وؤ۔ نو بیا خنگہ د نبی ﷺ د خولے نہ پیدا شو۔ د گلاب پہ بارہ کنبں تول احادیث موضوعی دی ۔

۳۹- حُبُّ الْوَطَنِ مِنَ الْإِيمَانِ :

ترجمہ : د وطن سرہ مینہ کول د ایمان حصہ دہ۔

تشریح : دا د خان نہ جوہ شوے حدیث دے۔ دا غلطہ خبرہ دہ خکھ چہ کافران ہم د خپل وطن سرہ مینہ کوی ۔ بلکہ ایمان والو لہ د الله د دین سرہ مینہ پکار دہ، او خپل ملک او وطن پر بخودل پکار دی ۔ کما فعلہ الصحابة۔ د اچرتہ د فاسدو خلقو حدیث دے۔

۴۰- الْأَشِيْخُ فِي قَوْمِهِ كَالنَّبِيِّ فِي أُمَّتِهِ : مَوْضُوعٌ .

ترجمہ : پیر پہ یو قوم کنبں داسے دے لکھ پیغمبر پہ خپل امت کنبں۔

تشریح : نن صبا اکثر پیران تکان او گنر کپان دی، د خلقو عقائد ئے خراب کرل، خلق ئے د صحیح دین نہ محرومہ ساتل دی۔ نو دوی خنگہ د پیغمبر سرہ مشابہ

کری شی؟ دا تشبیه صحیح نه ده - د سوء ادب نه خالی نه ده - اوکه خوک اووائی چه بل روایت کښ راغلی دی - چه :
 ۴۱ - عُلَمَاءُ أُمِّي كَانِيَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ .
 أَنَّهُ مَوْضُوعٌ بِلِ الصَّحِيحِ الْعُلَمَاءُ وَرَقَّةُ الْأَنْبِيَاءِ .

ترجمه : زما د امت علماء د بنی اسرائیلو د پیغمبرانو پشان دی -

تشریح : دا حدیث هم موضوعی دی -

بلکه صحیح داسه ده چه علماء د انبیاء وارثان دی - د پیغمبر دومره سپکاوی کول گناه ده، چه ملیان دهغه سره برابر و -

۴۲ - مَنْ بَشَرَنِي بِخُرُوجِ صَفَرٍ بَشَرْتُهُ بِالْجَنَّةِ .

ترجمه : نبی ﷺ وائی ، چا چه ماله زیری د صفری د میاشته د وتلو راکړو، نوزۀ به ورله د جنت زیری ورکړم -

تشریح : دا حدیث یه بنیاده دی، او مشرکانو جاهلانو د ځانه جوړ کړی دی، دوی د صفر د میاشته نه ویریږی چه دی کښ دیوان راکوزیږی ماښام بهرته مه وزی، اوکله چه صفره اووخی نوکتهوی ورپسې هاته کړی - اوکور ورپسې پاک جاروکړی وغیره نور رسمونه، دا د عربو جاهلانو کار

هم وؤ - او هغوی به دا میاشت سپیره گنړله - نو شریعت ورله نوم صفر المظفر، سره کیخوده یعنی د کامیابی میاشت، او د سپیره والی میاشت نه ده، بلکه سپیره والی د انسان د عمل په وجه راخی نه د میاشتو ورځو په وجه -
 ۴۳ - يَوْمُ الْأَرْبَعَاءِ يَوْمٌ نَحْسٌ مُسْتَعِيرٌ .

ترجمه : د چارشنبی ورځ سپیره ده - دا حدیث نهایت ضعیف دی -

تشریح : خلق اکثر ورځوته د سپیره والی او نیک بختی نسبتونه کوی - حال دادی چه دا خو د الله په اختیار کښ دی - بعض بنځی وائی چه د جمعی په ورځ جامه وینځل یا سروینځل ښه نه دی، او بعض پکښ لا داهم وائی چه د جمعی په ورځ غسل نه وزی - دا د شیطان لویه وسوسه ده - ځکه چه نبی ﷺ په غسل باندی حکم کړی دی د جمعی په ورځ - او دوی وائی چه غسل نه وزی - دا د صحیح صریح حدیث مقابله ده، اعاذنا الله - نو بدفالی نیول لویه گناه ده -

۴۴ - يَوْمُ الْقَوْمِ أَحْسَنُهُمْ وَجْهًا .

ترجمه : امامت به هغه خوک کوی چه مخ ښائسته

لری۔

تشریح : د اموضوعی روایت دی۔ بلکہ صحیح حدیث کنب د علم او قرائت او ہجرت او مشروالی او ذکر والا لحاظ راغلی دی۔ او بعض خلق تعمق کوی ددی حدیث نہ روستو نورے خبرے کوی وائی چہ خوگ بنائستہ مخ والا وی یا دوه بنخو والا وی وغیرہ، نو هغه د امامت حقداری۔ داتولے ے فائدے او د خانہ جوړ شوی مسئلے دی۔ چہ د حنفی فقهاؤ په کتابونو کنبے ذکر شوی دی۔ په دیه باندی هیش دلیل نشته، دا قسم خرافات اوی بنیاده مسئلے په حنفی فقه کنب ډیر زیات دی۔

۴۵ - اَلنَّظَرُ اِلَى الْوَجْهِ الْجَمِيلِ عِبَادَةٌ.

ترجمہ : بنائستہ مخ ته کتل عبادت دی۔
هَذَا كَذِبٌ بَاطِلٌ.

تشریح : دا دروغ او باطله خبره ده۔ فاسقان خلق خو هسے هم د پردوزانه و نه مخ نه اړوی، او که دا حدیث هم واورى نو صوفیان به هم په لعنت شی، لکه بعض پیران په دیه لعنت اخته شویدی، لکه علامه ابن الجوزی په تلبیس ابلیس کنب نقل کړی دی چہ ډیر صوفیان او پیران

واده نه کوی، د حلالو زنانو نه خان ساتی، نو شیطان د بنائستہ هلکانو سره د دوی عشق او محبت پیدا کوی۔ او په دیه باره کنبے ئے ډیر واقعات نقل کړی دی۔ نو دیه نه معلومه شوه چہ خوگ حلال شه پریدی نو هغه به په حرامو کنب واقع کیږی۔ او بیا د ظلم دپاسه د ظلم خبره داده چہ کوی به گناه او جوړوی به ورله حدیث۔
۴۶ - مَنْ رَفَعَ يَدَيْهِ فَلَا صَلَوةَ لَهُ.

ترجمہ : چا چہ په مانخه کنب رفع الیدین او کړل، نو دهغه مونخ نه کیږی۔

تشریح : دا حدیث چا د خانہ جوړ کړی دی۔ دارنگه ټول هغه حدیثونه چہ په هغه کنب په مانخه کنب د رفع الیدین نه منع راغلی وی، هغه ټول دروغ دی۔

خکه چہ په مانخه د رکوع کولو په وخت او د رکوع نه د راوچتیدلو په وخت او دریم رکعت ته د پاسیدلو په وخت رفع الیدین کول (خپل دواړه لاسونه اوچتول) په صحیح احادیثو کنب ثابت دی۔ د ټولو محدثینو په اتفاق سره ثابت دی۔ بلکه محدثینو فرمائیلى دی چہ د رفع الیدین احادیث متواتر دی۔ او د متواتر نه انکار کول کفر

دے۔ لہذا پہ مانعہ کبش رفع الیدین کول مسنون مستحب عمل دے۔ لس نیکی پرے ملاویہری۔ مک بعض خلقو د تعصب د وجے نہ ددے د نہ کولو پہ بارہ کبش دغہ مذکورہ دروغن حدیث جوہ کرے دے۔

د مسئلے د تفصیل پارہ (فتاوی الدین الخالص، الحق الصریح جلد خلورم اوگورہ)۔

۴۷- مَنْ زَارَنِي وَزَارَ أَبِي إِبْرَاهِيمَ فِي عَامٍ وَاحِدٍ دَخَلَ الْجَنَّةَ مَوْضُوعٌ بَاطِلٌ.

ترجمہ: نبی ﷺ وائی چا چہ زما او د ابراہیم علیہ السلام پہ یو کال کبش زیارت اوکرو۔ نودے جنتی دے۔

تشریح: د زیارت متعلق بحث مخکبش تیر شوی دے۔ لیکن دا حدیث باطل او موضوعی دے۔
۴۸- مَنْ أَكَلَ مَعَ مَغْفُورٍ غُفِرَ لَهُ. مَوْضُوعٌ كِذْبٌ.

ترجمہ: چاچہ د بخنبلے شوی سپری سرہ خوراک اوکرو نو ہغہ بہ ہم وبخنبلے شی۔

تشریح: دا حدیث دروغ دی اوسو چہ دروغ دی، حکا چہ د انبیاء سرہ منافقانو او کفرانو ہم روتی خورلے دے۔ نو ہغہ بہ ہم بخنبلے کیہری؟ دا قسم حدیثونہ خلقو

پیرانو او خپلو مشرانو پہ بارہ کبش جوہ کرے دی۔ او دا د ہغہ چا خبرے دی چہ ہغوی د اسلام د اصولو او بنیادی خبرونہ نا خبرہ دی۔ ہغہ دا چہ پہ اسلام کبش د نجات دپارہ صحیح ایمان او عمل صالح شرط دے۔ پہ خپلہ باندے د ایمان او عمل صالح د مسائلو نہ خان نہ خبرول او د بل چا پہ اوگو باندے میاشت لیدل د عقل او شعور والو طریقہ نہ دے۔ اعاذنا الله من التعمق۔

۴۹- مَنْ اكْتَحَلَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ بِالْأُتْمِدِ لَمْ تَرَمَدْ عَيْنَاهُ أَبَدًا.

ترجمہ: چاچہ د عاشورے پہ ورخ رانجہ ولگول، نوسترگے بہ ئے چخنے نشی۔

تشریح: د عاشورے پہ بارہ کبش شیعہ گانو او بعض غلاتو (افراطی) مسلمانانو د خانہ حدیثونہ جوہ کرے دی۔ ہغہ تہول غلط دی۔ صرف د روژے پہ بارہ کبش چہ کوم احادیث راغلی دی ہغہ صحیح ثابت دی۔ او یو حدیث چہ ہغہ انتہائی ډیر ضعیف دے چہ ہغہ پہ خپل اہل او عیال باندے د فراخی راوستلو پہ بارہ کبش دے پہ دے میاشت کنبے۔

لیکن دے بارہ کبش ہم علماؤ وئیلی دی چہ دا حدیث

یا موضوعی دے اویا نہایت ضعیف دے۔

۵۰- مَسْحُ الرُّقْبَةِ أَمَانٌ مِنَ الْغُلِّ .

ترجمہ: دَ خَتِ مسح کول پہ اودس کنبں دا دَ طوق نہ امان دے۔

تشریح: دَ خَتِ مسح کولو پہ بارہ کنبں ہیخ حدیث ثابت نہ دے۔ پہ دے باندے بارہ کنبں چہ کوم درے روایتونو نہ راغلی دی، پہ هغه کنبں یو هم ثابت نہ دے، درے وارہ سخت ضعیف دی۔ او پہ ضعیف حدیث باندے مستحب هم نہ ثابتیری۔ دے وجہ نہ پہ اوداسہ کنبں خَتِ مسح نشہ۔ بعضِ خلق پہ کنبں لا مرئ هم مسح کوی۔ دا هم بدعت دے۔

۵۱- قِرَاءَةُ سُورَةِ الْقَلَا قِلِ أَمَانٌ مِنَ الْفَقْرِ .

ترجمہ: دَ هغه سورتونو لوستل دَ کو مویہ اول کنبں چہ (قل) راخی، دَ فقر او نیستی نہ دَ خلاصیدو سبب دے۔ او هغه پنخہ سورتونہ دی، الجن، الکافرون، الاخلاص، المعوذتین۔

تشریح: دا حدیث باطل دے۔ اگرکہ پہ قرآن کریم کنبں الله تعالیٰ برکات ایخی دی دَ هر خہ دپارہ۔ لیکن دَ خَانہ

داسے خبرہ کول ناجائز دی، شریعت دا قِسم خبرے نہ خوبنوی۔

۵۲- ملا علی قاری او ابن قیم خہ قواعد کلیہ ذکر کپی دی، زہ هم بعضِ دلتہ لیکم۔

لَا يَصِحُّ تَعْيُنُ قَبْرِ نَبِيِّ غَيْرِ نَبِيِّنَا عَلَيْهِ السَّلَامُ إِلَّا أَنْ يُرَاهِمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي تِلْكَ الْقَرْيَةِ وَلَا يُدْرَى مَكَانُهُ .

هر هغه حدیث چہ دَ انبیاء دَ قبرونو دَ تعیین پہ بارہ کنبں وی هغه به دروغ وی۔ لکہ خلق وائی چہ دَ نوح علیہ السلام قبر دَ لبنان پہ غر کنبں دے۔ دا دروغ دی۔ الله دَ هغوی قبرونہ پتہ کپی دی چہ خوک ترے چرتہ عیدگاه او میلہ جوپہ نکپی۔ لکہ دَ اولیاء پہ قبرونو چہ خنگہ عرسونہ او میلے تیلے کپی۔

۵۳- دَ ابوبکر* او عمر* او علی* دَ میلادونو پہ بارہ کنبں ہیخ حدیث نشہ۔

او کچرتہ وی هغه تول غلط دی او دَ نبی ﷺ میلاد مناوول (نمانخل) هم بدعت او ناروا دے۔ خکہ چہ حدیث کنبں نشہ صحابو نہ دے کرے۔ بلکه نبی ﷺ دَ ربیع الاول پہ (۲) تاریخ وفات شومے دے لکہ پہ اتقان، خازن کنبں

د سعید ابن جبیرؓ نه منقول دی۔ او خلق په دولسمه میلاد اوخیراتونه کوی۔ دا ټول رسمونه دی، چه ددے نه ځان ساتل ضروری دی۔

۵۵ - وَمِنْ هَذَا حَدِيثُ أَنَّ قَافِ جَبَلٍ مِنْ زُمْرَةِ خَضِرَاءَ مُحِيطٌ بِالدُّنْيَا .

ترجمه : او دا حدیث موضوعه نه دا هم ده چه قاف یو غردی د زمر دونه او د دنیا نه ئی احاطه کړی ده۔

تشریح : دا د خلقو خبری دی، په صحیح روایت کښ ددے څه ذکر نشته، او کچرته وی، نو الله به په قرآن کریم کښ د دلیل په ځای ذکر کړی وی۔ لکه څرنگه ئی چه نور دلیلونه ذکر کړی دی۔

۵۶ - وَمِنْ هَذَا أَنَّ الْأَرْضَ عَلَى صَخْرَةٍ وَ الصَّخْرَةُ عَلَى قَرْنِ الثَّوْرِ فَإِذَا حَرَّكَ الثَّوْرُ قَرْنَهُ تَحَرَّكَتِ الصَّخْرَةُ .

ترجمه : دا هم یه بنیاده حدیث دی چه زمکه د غوئی په څکر تینګه ده، او زلزله د هغه څکر د وجه نه کیږی۔

تشریح : دا د بکواسیانو او قیصه گو ملیانو واعظانو قیصی دی په حدیث کښ ورله هیڅ اصل نشته۔ بلکه الله تعالیٰ په قرآن کښ وائی چه آسمان او زمکه زما په لاس

کښ دی۔ نور چاته مه څه پکښ نه دی ورکړی۔ یعنی اختیارات مه چاته نه دی سپارلی۔ دے مخلوق د الله هر صفت بل چاته ورکړو تر دے چه غوئی ئی د الله سره شریک کړو۔ لکه یهودیان او هندوان داسی کوی۔ دا روایت هم کوم یهودی یا هندو د ځانه جوړ کړی دے۔

۵۷ - حَدِيثُ : مِقْدَارِ الدُّنْيَا وَ أَنَّهَا سَبْعَةُ آلَافِ سَنَةٍ .

ترجمه : دا حدیث یه بنیاده او د ځانه جوړ شوی دی چه د دنیا عمر اووه زره کاله دے۔

تشریح : دا روایت یهودیانو جوړ کړی دے۔ ځکه ابن قیمؒ فرمائی چه مونږ په اووه زرم کال کښ یو، پس هر چاته به داپته ولگی چه قیامت ته دوه سوه یو پنځوس (۲۵۱) کاله پاتے دی۔ اوزه وائی چه په اووم زرم کال باندی نه کم څلور سوه کاله زیات اوشو۔ نو قیامت خو تراوسه رانغی۔ نو معلومه شوه چه دا روایت غلط دے۔

لیکن یاد ساتی! د قیامت علامات موجود شوی دی بیا ابن قیمؒ او ملا علی قاریؒ فرمائی، چه بعض جاهلان وائی چه نبی ﷺ ته د قیامت علم وو۔ لیکن تواضعائے وئیلی دی چه ماته پته نشته د قیامت، دا دروغ دی۔ او

پیغمبر ﷺ چرتہ دروغ نہ وائی۔ او دروغو ته څوک تواضع نه وائی۔ د قیامت علم صرف یو الله سره دی۔

۵۸- وَمِنْهَا صَلَوَاتُ الْآيَامِ وَاللَّيَالِي كَصَلْوَةِ يَوْمِ الْآحَدِ وَلَيْلَةِ الْاِثْنَيْنِ وَيَوْمِ الْاِثْنَيْنِ وَلَيْلَةِ الْاِثْنَيْنِ وَيَوْمِهَا وَلَيْلَةِ الْارْبَعَاءِ وَيَوْمِ الْخَمِيسِ وَلَيْلَةِ الْجُمُعَةِ وَيَوْمِهَا إِلَى آخِرِ الْأَسْبُوعِ.

ترجمہ: د شیپو او د وروځو د نفلونو په باره کښ بعض خلقو څه حدیثونه جوړ کړی دی۔ مثلاً د خالی په ورځ د نفلونو، د گل په شپه او ورځ کښ د نفلونو، د منگل (سے شنبے) په شپه او ددے په ورځ کښ د نفلونو، د چار شنبه په شپه او د زیارت په ورځ او د جمعے په شپه او ورځ کښ د نفلونو د فضیلت په باره کښ کوم فضائل راغلی دی۔ چه چا دا نفل او کړل نودومره ثواب به ئے وشي۔

دا ټول موضوعی او د ځانه جوړ شوی روایتونه دی۔ په هیڅ صحیح حدیث کښ ددے ثبوت نشته۔

۵۹- صَلَوَةُ الرَّغَائِبِ وَصَلَوَةُ رَجَبٍ وَصَوْمُهَا.

ترجمہ: مونځ د رغائب بدعت دی او مونځ د رجب او دارنگه د رجب د روژے په باره کښ حدیث نشته۔

تشریح: مونځ د رغائب دا پخوا یو مونځ جوړ شوی

وو۔ خو علماء هغه ته بدعت وائی (ځکه چه د رسول الله ﷺ نه نه دے ثابت) نو خلق ترے منع شول۔ که څوک اووائی چه مونځ خو عبادت دی دا چا منع کړی دی۔ څومره چه کوی، او څنگه ئے چه کوی اختیار دی؟

نو مونځ وایو: مونځ عبادت دی۔ او عبادت به مونځ د رسول الله ﷺ نه زده کوو۔ نو هغه چه چرته کړی وی، او اجازت ئے ورکړی وی۔ نو هغه مونځ به عبادت وی، او کوم مونځ چه رسول الله ﷺ نه دے کړی، او نه ئے پرے امر کړی وی، هغه بدعت دی۔

شیخ عبد القادر جیلانی په الغنیه کښ ډیرے روژے او مونځونه د رجب بیان کړی دی۔ لیکن هغه غلط او باطل حدیثونه دی۔ هغه چونکه صوفیانو ته مائل وی۔ او صوفیان د ضعیفو حدیثونو په باره کښ تحقیق نه کوی۔
۶۰- كُلُّ صَلَوةٍ طَرِيقُهَا يُخَالِفُ هَذِهِ الصَّلَوَاتِ الْمَعْرُوفَةَ إِلَّا التَّسْبِيحُ وَصَلَوَةُ الْحَاجَةِ قَبَاطِلٌ.

ترجمہ: هر هغه مونځ چه هغه ددے مشهورو مونځونو نه خلاف وی، سیوا د صلوة تسبیح او صلوة حاجت نه، نو هغه به باطل وی۔

ترجمہ: دَدالو، وریثو، کلولو (لوبیا، گُرخو) اور بانجیانو پہ بارہ کنبں راغلی حدیثونہ تول غلط دی۔
تشریح: دا قسم حدیثونہ خیتورو ملیانو او بنی اسرائیلو جو رکری دی۔

۶۵ - مِنْهَا ذِكْرُ فَضَائِلِ السُّورِ مِثْلَ مَا فَعَلَهُ فِي تَفْسِيرِ الثَّعَالِبِيِّ وَكَشَافِ الزَّمَخْشَرِيِّ.

ترجمہ: د سورتونو د فضیلتونو پہ بارہ کنبں احادیث باطل دی۔

تشریح: د بعض سورتونو فضیلت پہ احادیث صحیحہ و کنبں راغلی دے۔ لیکن تفسیر ثعلبی کنبں او کشاف د زمخشری کنبں خہ احادیث دی چہ پہ اول او آخر د سورۃ کنبں ئے راوپی دی، ہغہ تول موضوعی دی۔ دا قاعدہ یادہ لرہ۔

۶۶ - وَمِنْ الْقَوَاعِدِ الْكُلِّيَّةِ: أَنْ نَقُلَ الْأَحَادِيثَ النَّبَوِيَّةَ وَالْمَسَائِلَ الْفِقْهِيَّةَ وَالتَّفَاسِيرَ الْقُرْآنِيَّةَ لَا يَجُوزُ إِلَّا مِنَ الْكُتُبِ الْمُتَدَاوِلَةِ لِعَدَمِ الْإِعْتِمَادِ عَلَى غَيْرِهَا مِنْ وَضْعِ الزَّانِدِقَةِ وَالْحَاقِ الْمَلْاحِذَةِ بِخِلَافِ الْكُتُبِ الْمَحْفُوظَةِ.

ترجمہ: دلتہ قاعدہ کلیہ دہ ہغہ دا چہ حدیثونہ او

مسئلے او تفسیر د آیتونو بہ د مشہورو کتابونو نہ نقل کرلے شی حکہ چہ پہ نورو کتابونو اعتماد نشتہ۔ شاید چہ زندیقانو او ملحدینو چرتہ دس پکنبں کرے وی حکہ چہ مشہور کتابونہ خو د علماؤ یاد وی۔

تشریح: دا دیرہ بنکلی قاعدہ دہ۔ مبتدعین اکثر خپل دلیلونہ داسے کتابونو پیش کوی چہ ہغہ ہیخو ک نہ پیژنی۔ لکہ وائی چہ (فتاوی نورالہدی) کنبں لیکلی دی۔ (چلپی) کنبں ئے لیکلی دی۔ (درۃ الناصحین) کنبں (مواعظ شریف) کنبں ئے لیکلی دی۔ (لمعات شریف) (مشکوۃ شریف) یوہ غیر مستند غوندے شرح دہ۔
 ۶۷ - أَحَادِيثُ الْعَقْلِ كُلُّهَا بَاطِلَةٌ:

ترجمہ: د عقل پہ بارہ کنبں راغلی حدیثونہ تول باطل دی۔

تشریح: لکہ خلق وائی اول اللہ تعالی عقل پیدا کرو بیا فلانکے شے۔ حال دا دے چہ صحیح حدیث کنبں داسے دی چہ اول اللہ قلم پیدا کرے دے۔ (مشکوۃ شریف)۔
 ۶۸ - قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَيْسَ لِفَاسِقٍ غَيْبَةٌ. مَوْضُوعٌ.

ترجمہ: نبی ﷺ فرمائی: د فاسق سری غیبت جائز

دے۔

تشریح : علماء وائی چہ دا خبرہ مطلقاً نہ دے، بلکہ

ہفہ سہری غیبت منع نہ دے چہ ہیکارہ یو کار کوی۔ اوتہ ورلہ ہفہ ذکر کرے۔ لکہ یو سہری ہیرہ خروی، تہ وویہ چہ فلانکے خو ہیرہ خروی۔ نو دا ناروانہ دی اونور غیبتونہ حرام دی اکثر خلق پہ دے وخت کنس پہ دے مرض کنس اختہ دی۔ او پہ دلیل کنس دا حدیث ذکر کوی، حالانکہ دا حدیث ثابت نہ دے۔ نو ددینہ خان ساتل پکاردی۔

۶۹- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : اَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلَى بَابِهَا.

ترجمہ : نبی ﷺ فرمائی چہ حہ د علم ہناریم او علیؑ نے دروازہ دے۔

تشریح : دا حدیث باطل دے او شیعہ گانوجور کرے

دے۔ یحییٰ بن معینؒ او ابو حاتمؒ ورتہ دروغژن حدیث وئیلی دی۔

۷۰- إِنَّ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَوْفٍ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ حَبْوًا.

ترجمہ : عبدالرحمن بن عوف رضی اللہ عنہ بہا ہیرمال پہ وجہ جنت تہ پہ خرپوسو خرپوسو خئی۔

تشریح : دا حدیث بالکل غلط دے۔ بلکہ ہفہ

عشرہ مبشرہ صحابہ ؓ کنس دے۔ د ہفہ ہیر فضیلتونہ دی۔ ہفہ خو اکثر مال د اللہ جل جلالہ پہ لارہ کنس لگولے۔

دا حدیث ما حکم پہ دے کتاب کنس اولیکہ، چہ مولانا زکریا پہ خپل کتاب (فضائل صدقات) کنس راوہی دے۔ او ہفہ پہ تولہ دنیا کنس خوریہی۔

حالانکہ مولانا زکریا (د مروجہ تبلیغ مشر) لہ پکار وو، چہ ددے قسم بے بنیادہ حدیثونہ نے خان ساتل وے، او امت تہ نے صحیح حدیثونہ پیش کری وی۔ حالانکہ پہ (فضائل اعمال) او (فضائل صدقات) کنس ہیرے بنیادہ، ضعیف او منکرپت حدیثونہ او د شریعت خلاف خبرے لیکلے شوی دی۔ چہ پہ دے باندے امت گمراہ کیہی۔

نود داسے قسم روایتونونہ خان ساتل پکاردی۔

۷۱- ثَلَاثَةٌ تَزِيدُ فِي الْبَصَرِ النَّظْرَةُ إِلَى الْخَضِرَةِ وَالْمَاءِ الْبَارِئِ وَالْوَجْهَ الْحَسَنِ. لَمْ يَقُلْهُ الرَّسُولُ ﷺ.

ترجمہ : د نبی ﷺ ارشاد دے چہ درے خیزونہ نظر تیزی۔ شنبوتوتوتہ کتل، روانو ابوتہ کتل، اوبنائستہ مخ

نہ۔

تشریح : دا دَنبى ﷺ ارشاد نہ دے، بلکہ دا قسم خبرے دَ طبیبانو او تجربہ کارو خلقودی۔

دا حدیث دَ خلقو پہ خولہ کنیں ڊیر مشهور دے حُکَمِ مَ تنبیہ ورکړه چہ رسول اللہ ﷺ تہ دَ بکواس اوے فائدے خبرے نسبت کول سخته گناه او غلط کار دے۔

۷۲- مَنْ اشْتَرَى دِيْكَأَ أَبْيَضَ لَمْ يَقْرُبْهُ شَيْطَانٌ وَلَا سَحَرٌ.

ترجمہ : چاچہ سپین چرگ واخسته، نوشیطان او جادوبہ ورته نہ نزدے کیرے۔

تشریح : دا چاهسے دَ گپ خبرہ کرے دے۔ رسول اللہ ﷺ ددے قِسْمِ خبرو نہ بیزارہ دے۔ بلکہ علماء وائی چہ دَ چرگ پہ فضیلت کنیں سوا دَ یو حدیث نہ ہیخ نہ دی ثابت، او هغه یو حدیث دادے: (چہ دَ چرگ آواز واورے نو دَ اللہ تعالیٰ نہ دَ هغه دَ فضل سوال کوئے)۔

ددے یو حدیث نہ علاوہ چہ خوک دَ چرگ پہ بارہ ځایو دے قسم روایت بیانوی، نو هغه به غلط وی۔

۷۳- كُلُّ حَدِيثٍ فِي ذِمِّ الْوَلِيدِ وَمَرْوَانَ بْنِ الْحَكَمِ فَهُوَ بَاطِلٌ.

ترجمہ : هر هغه حدیث چہ په مذمت او بدی دَ ولید

او مروان کنیں وی، نو هغه به باطل وی۔

تشریح : بعض خلق وائی چہ ولید دَ فرعون نوم رو نو دا ایخودل گناه دے۔ دا خبره یے بنیاده دے۔ دارنگه هغه خلق چہ دَ صحابه و دشمنان دی هغوی دَ مروان پسے ډیرے خبرے جوړے کړیدی۔ لیکن هر تاریخ کنیں غلطی او تعصب شته۔ یو درے تاریخونه دی چہ هغه ډیر بنه دی۔

۱- العواصم من القواصم۔

۲- منهاج السنة النبویة۔

۳- تاریخ الطبری۔

۷۴- كُلُّ حَدِيثٍ فِي ذِمِّ يَزِيدَ وَمُعَاوِيَةَ فَهُوَ بَاطِلٌ.

ترجمہ : هر هغه حدیث چہ په ذم او بدی دَ معاویه او یزید کنیں وی هغه به باطل وی۔

تشریح : معاویه رضی اللہ عنه دَ رسول اللہ ﷺ جلیل القدر صحابی دے او دا صحابی دَ شیعہ گانو او روافضو دشمن دے۔

او یزید دَ معاویه رضی اللہ عنه خوئے دے۔

په بعض اهل سنتو مسلمانانو کنیں هم دَ شیعہ گانو عادت راغله دے، هغه داچہ خپلو بچوله معاویه او یزید

نوم نہ ٻڌی، ددے نہ سخت نفرت کوی۔ بلکہ دا د دوی بہ
نیز کنخل وی۔ چہ دیزید خویہ۔

۷۵- كُلُّ حَدِيثٍ فِي دَمِ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ وَعَمْرٍو بْنِ
الْعَاصِ فَهُوَ بَاطِلٌ بِلَا شَكٍّ لِّجَلَالَةِ قَدْرِهِمَا .

ترجمہ : ہر ہغہ حدیث چہ د ابو موسیٰ الاشعریٰ اور
عمرو بن العاص د مذمت او بدیٰ پہ بارہ کنبں وی نو ہغہ
بہ باطل وی۔ حُک کہ چہ دا صحابہ کرام رضی اللہ عنہم لوئے
شان لری۔ او د صحابہ و دشمنان ٻڌیری، حُک کہ میوہ دارہ
ونہ خلق پہ گتہو ولی۔

۷۶- قَالَ عُمَرُ: أَمَّا وَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُ أَنَّكَ حَجَرٌ وَلَوْلَا أَنِّي
رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقْبَلُكَ مَا قَبَّلْتُكَ، وَلِي رِوَايَةٌ إِنَّكَ حَجَرٌ لَا
تَنْفَعُ وَلَا تَضُرُّ. (متفق عليه)

ترجمہ : د عمر حجر اسود خکل کړو۔ او دائے وفرمايل
چہ ماتہ پتہ ده چہ ته کانرے ئے۔ نه چاته فائده ورکولے شه
اونہ نقصان۔ لیکن د رسول الله ﷺ عمل دے حُک کہ ما
اوکړو۔

تشریح : د عمر دا خبره ددے دپاره کړے وه په موسم د
حج کنبں چہ خلقو کنبں د شرک عقیده خوره نشی په سبب

د حجر اسود سره۔ حُک کہ چہ خلق به وائی چہ حجر اسود
بنکلول جائز دی۔ نومونږ به د باباگانو گتے او جاروگانے په
خان راکاږو۔ نو عمر رضی الله عنه د خلقو دا غلط گمان
ختم کړو۔ دا صحیح روایت دے تردے خائے پورے۔

ددے نه روستو چا غلطه خبره د خانه ورسره یو خائے
کړے ده۔ چہ هر کله عمر رضی الله عنه مذکوره خبره
اوکړه، نو علی عمر ته جواب ورکړو۔ او وے فرمایيل چہ ولے
حجر اسود ضرر او نفع نشی ورکولے ؟ دا به قیامت کنبں
راشی او گواهی به ورکوی په هغه کسانو چا چہ بنکول
کړے وی۔

داروستنئ خبره د علی موضوعی ده، مشرکانو د
خیل شرک ثابتولو دپاره خان ته لاره پرانسته ده۔

مطلب دا چہ علی رضی الله عنه ته چہ چا دغه خبره
منسوب کړے دے، نو دا نسبت هغه ته کول غلط دی،
هغه نه دغه جمله نه ثابتہ۔

وما علينا الا البلاغ

کتبه ابو محمد امين الله البشاوري۔

○○○○○

ضمیمہ

دے خائے پورے رسالہ (موضوعی حدیثونہ) سرہ
ترجمے او تشریح نہ پورہ شو۔
د فائدے د زیاتوالی دپارہ د شیخ ابو محمد امین الله
البشاوری حفظہ الله پہ تصحیح او نظر ثانی سرہ ددے
تکمیل او اضافہ کیری، او د موضوعی حدیثونو تعداد
سلو (۱۰۰) پورے رسیڑی۔

اضافہ از

ابو سلمان حضرت محمد غفر الله له

○○○○○

۷۷ - اَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ، لَا نَبِيَّ بَعْدِي، إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ.

ترجمہ: زہ دتہولو انبیاء نہ آخری نبی یم، مانہ پس
بل پیغمبر نشتہ، مگر کہ الله ئے او غواپی۔

تشریح: دا حدیث چا د خانہ جوہ کرے دے۔ حکم پہ
دے کنب دا خبرہ کول چہ (کہ الله او غواپی) د ختم نبوت د
عقیدے خلاف خبرہ دہ۔ د تمام امت پہ دے اتفاق دے چہ د
نبی کریم ﷺ نہ روستو بل ہیخ نبی نہ راخی۔ الله تعالیٰ
پہ دہ باندے د انبیاء کرامو سلسلہ بندہ کرے دہ۔ مذکورہ
حدیث د استثناء پہ لحاظ سرہ د خانہ جوہ شومے دے۔ او
صرف دا الفاظ ثابت دی چہ (انا خاتم النبیین، لا نبی
بعدی)۔ لیکن ددے نہ پس الفاظ ثابت نہ دی۔ بلکہ چا د
خانہ جوہ کپی دی۔

امام سیوطی فرمائی: دا استثناء موضوع دہ۔ امام
شوکانی فرمائی: دا استثناء کوم زندیق د خانہ جوہ
کریدہ۔

(الموضوعات لابن الجوزی: ۲۷۹/۱، الفوائد المجموعة، ص
: ۳۲۰، للشوکانی).

۷۸ - مَنْ عَشِقَ فَعَفَّ فَكَتَمَ فَمَاتَ مَاتَ شَهِيدًا.

ترجمہ : خوک چہ عاشق شو او خان ئے پاکدامن اوسانئہ او عشق ئے پتہ کرو او مر شو، نو دے شہید دے۔

تشریح : دا حدیث ے بنیادہ دے۔ حکمہ ددے حدیث نہ د عشق فضیلت معلومیری حالانکہ عشق یوہ بیماری دے۔ ددے خبرے نسبت رسول اللہ ﷺ تہ کول جائز نہ دی۔

(ضعیف الجامع الصغير: ۵۶۹۷)۔

۷۹ - مَنْ قَلَّدَ عَالِمًا لَقِيَ اللَّهَ سَالِمًا.

ترجمہ : چاچہ دیو عالم تقلید اوکرو، نو اللہ سرہ بہ روغ رمہ ملاؤ شی۔

تشریح : دا حدیث ے بنیادہ دے۔

(السلسلة الضعيفة: ۵۵۱)

او دا ہغہ چا جوہ کرے دے چہ ہغہ د دلیل دشمنان دی۔ حکمہ چہ پہ دین کبش د تقلید نہ منع راغلے دے۔ تقلید وئیلے کیڑی د چایے دلیلہ پیروی کول۔ تقلید تیاریہ دے او د دلیل رنہا دے۔ نو د رنہا پہ حائے د تیاریہ فضیلت خنکہ بیان کرے شی ؟

او دا حدیث کوم مقلد پہ رسول اللہ ﷺ باندے پہ

دروغہ جوہ کرے دے او د خپل خود ساختہ تقلید د اثبات دپارہ ئے دا حدیث نبی کریم ﷺ تہ منسوب کرے دے۔

۸۰ - عَلَيْكُمْ بِلِبَاسِ الصُّوفِ تَجِدُوا حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ فِي قُلُوبِكُمْ.

ترجمہ : تاسو وړینه جامہ آغوندی نو د ایمان خوند بہ پہ خپلو زړونو کبش بیامومی۔

تشریح : د انسان دپارہ شریعت هر قسم جامہ آغوستل جائز کری دی۔ دا حدیث د خانہ جوہ شومے دے۔ د ایمان خوند چہ انسان مومی نو ہغہ پہ باطنی او ظاہری اعمالو پورے آرہ لری۔ پہ یو خاص لباس او جامے آغوستلو سرہ نہ پہ ایمان کبش زیاتے راخی او نہ کمے۔ دے حدیث تہ امام ابن الجوزی، شیخ البانی، امام سیوطی او علامہ شوکانی موضوع او د خانہ جوہ شومے وئیلی دی۔

(ضعیف الجامع الصغير: ۳۷۹۰، الموضوعات لابن الجوزی ۴۸/۲، الآلی المصنوعة ۲/۲۲۳، الفوائد المجموعة: ۱۹۲/۱)۔

۸۱ - لِكُلِّ شَيْءٍ أَسُّ وَأَسُّ الْإِيمَانِ الْوَرَعُ.

ترجمہ : د هر یو شی دپارہ بنیاد وی او د ایمان بنیاد پرهیزگاری دے۔

تشریح: پہ دے کنبں ہیخ شک نشته چه ورع (د) حرامو نہ خان ساتل او پرہیزگاری اختیارول (د) مؤمن صفت اولوئے فضیلت دے۔ لیکن ددے پہ فضیلت کنبں دا مذکورہ حدیث چا د خانہ جوہ کرے دے۔ نبی ﷺ تہ ددے نسبت کول جائز نہ دی۔

(موضوع: السلسلة الضعيفة ۱۹۱۳، ضعيف الجامع الصغير: ۴۷۱۹)۔

۸۲ - لَيْسَ بِمُؤْمِنٍ مُّسْتَكْمِلٍ الْإِيمَانِ مَنْ لَّمْ يَعُدَّ الْبَلَاءَ نِعْمَةً وَالرَّخَاءَ مُصِيبَةً.

ترجمہ: ہفہ خوک پورہ مؤمن نہ دے چه آزمایشت نعمت اونہ گنری او فراخی او خوشحالی مصیبت اونہ گنری۔

تشریح: دا حدیث ہم چا د خانہ جوہ کرے دے۔

(موضوع: ضعيف الجامع الصغير: ۴۸۸۷، السلسلة الضعيفة: ۴۳۷۴)۔

اوددے حدیث مضمون د صحیح احادیثو خلاف ہم دے۔ حکہ صحیح احادیثو کنبں د مؤمن صفت دا خودلے شوے دے، چه کہ دہ تہ مصیبت اورسی نو صبر کوی

ارکہ خوشحالی فراخی ورته اورسی نو شکر کوی او د الله حمد او ثناء وائی۔ پہ نعمت باندے چه شکر او کپی نو الله تعالیٰ ورلہ پہ دغہ نعمت کنبں نورہ اضافہ کوی۔ پاتے شوہ دا خبرہ چه انسان د الله تعالیٰ د طرفہ فراخی او خوشحالی مصیبت او گنری نو گویا دا د الله د نعمتونو ناشکری دہ۔ دے وجہ نہ دا حدیث د لفظ او معنی دواوہ پہ لحاظ صحیح نہ دے، بلکه د خانہ جوہ شوے دے۔

۸۳ - الْإِيمَانُ لَا يَزِيدُ وَلَا يَنْقُصُ.

ترجمہ: ایمان کنبں نہ زیاتے راخی اونہ کمے۔

تشریح: امام ابن الجوزی فرمائی: دا حدیث چا د خانہ جوہ کرے دے۔ دارنگہ امام سیوطی فرمائی چه دا حدیث احمد بن عبد الله الشیبانی (نومے راوی) د خانہ جوہ کرے دے۔

(الموضوعات لابن الجوزي ۱/۱۳۲، اللآلی المصنوعة: ۴۲/۱)۔

اودا منگرت حدیث د قرآن نہ ہم خلاف دے۔ حکہ د قرآن کریم نہ ثابتہ دہ چه پہ ایمان کنبں زیاتے راخی۔ او پہ کوم شیء کنبں چه زیاتے راخی نو پہ ہفے کنبں کمے ہم

راخی۔ داسے معلوم پیری چہ دا حدیث مرجئہ (گمراہ) فرقہ
د خپل مذهب د تائید دپارہ جوړ کړې دے۔ حکمہ د مرجئہ
فرقے مذهب دادے چہ په ایمان کښن نه زیاتے راخی او نه
کمے۔ د دوی مقصد د عمل صالح قیمت کمول دی۔ او د
اهل السنه والجماعت عقیده داده چہ ایمان کښن زیاتے او
کمے دواړه راتلے شی۔ قرآن کښن الله فرمائی: ﴿زادتهم
ایمانا﴾ (دا آیتونه د مؤمنانو ایمان زیاتوی)۔

دارنگه دا راتلونکے حدیث:

۸۴ - الْإِيمَانُ مُبْتَدًى فِي الْقَلْبِ كَالْجِبَالِ الرُّوَاسِي وَزِيَادَتُهُ
وَنُقْصَانُهُ كُفْرٌ.

ترجمہ: ایمان په زړه کښن لکه د مضبوطو غرونو
غوندې پروت وی، ددې زیاتیدل او کمیدل کفر دے۔

تشریح: دا حدیث هم چا د ځانه جوړ کړې دے۔ او په
دې سره ئې د قرآن خلاف کړې دے۔

(موضوع: السلسلة الضعيفة: ۴۶۴)۔

۸۵ - مَنْ قَالَ: أَنَا مُؤْمِنٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ فَلَيْسَ لَهُ فِي الْإِسْلَامِ
نَصِيبٌ.

ترجمہ: چاچہ داسے اووئیل چہ زه ان شاء الله مؤمن

یم، نو په اسلام کښن دده هیڅ حصه نشته۔

تشریح: یعنی چہ څوک په ایمان کښن استثناء اوکړی
(ان شاء الله اووایی) نو دا کافر دے۔

دا حدیث ابن تیم راوی د ځانه جوړ کړې دے۔ او دا هیڅ
اصل او بنیاد نه لری۔

(الموضوعات لابن الجوزی: ۱/۱۳۵، اللالی المصنوعة:
۱/۴۴، الفوائد المجموعة للشوکانی: ۱/۴۵۳)۔

حالانکه ان شاء الله د تبرک دپارہ ده او یا د راتلونکے وخت
دپارہ ده۔ په ایمان کښن ان شاء الله وئیل د بعض صحابو نه
هم ثابتہ ده۔ هیڅ باک نه لری۔

۸۶ - الْقَلْبُ بَيْتُ الرَّبِّ.

ترجمہ: زړه د الله تعالی کوردے۔

تشریح: امام ابن تیمیہ فرمائی: دا د نبی کریم ﷺ
خبره نه ده۔ امام زرکشی، امام سخاوی او امام شوکانی
فرمائی: ددې هیڅ اصل او بنیاد نشته۔

(المصنوع في معرفة الحديث الموضوع ص: ۱۳۱، المقاصد
الحسنة ص: ۴۹۲، الفوائد المجموعة ص: ۱۰۲)۔

دا حدیث کوم صوفی او پیر جوړ کړې دے۔

۸۷ - لَوْلَا النِّسَاءُ لَعَبَدَ اللَّهُ حَقًّا.

ترجمہ : کہ بنیئے نہ وے نو د الله تعالى عبادت به په حقه سره خامخا کیدلے.

تشریح : امام ابن الجوزي فرمائی : ددے حدیث هیخ اصل او بنیاد نشته. امام شوکانی فرمائی : ددے په سند که دوه متروک (پریخودلے شوی) راویان او یو منکر راوی دے. امام ابن عدی فرمائی : دا حدیث منکر دے.

(الموضوعات لابن الجوزي : ۲/۲۵۵، الفوائد المجموعة ص ۱۹۹، اللآلی المصنوعة : ۲/۱۳۴).

او ددے منگرت حدیث معنی د قرآن او صحیح احادیثو خلاف هم ده. ځکه چه په دے حدیث کښ زنا نه عذاب گنرلے شوی دی، حالانکه په قرآن او صحیح احادیثو کښ د زنا نو وجود رحمت او نعمت بنودلے شوی.

۸۸ - مَنْ زَارَ قَبْرَ وَالِدَيْهِ كُلَّ جُمُعَةٍ فَقَرَأَ عَنْدهُمَا يَسَّ غُفِرَ لَهُ بَعْدَ كُلِّ آيَةٍ أَوْ حَرْفٍ.

ترجمہ : چا چه د هرې جمعه په ورځ د خپل مور پلار د قبرونو زیارت او کړو، او د هغوی د قبرونو په خوا کښ لے سورت یسین اولوسته نو ده ته به د هر یو آیت او حرف په

اندازه مغفرت او کړې شی.

تشریح : د قبرونو زیارت له تلل مسنون دی. لیکن دا حدیث چا د ځانه جوړ کړې دے. په دے کښ د قبر په خوا کښ د سورت یاسین لوستلو ذکر دے. حالانکه په مقبره کښ د قرآن لوستلو نه منع راغله ده. د نبی کریم ﷺ او د صحابه کرامو نه هیچرته دا ثابته نه ده چه هغوی په مقبره کښ کوم مړی ته تلاوت کړې وی. نو د ځانه دین جوړول جائز نه دی، بلکه لوئے جرم دے.

(موضوع : السلسلة الضعيفة : ۵۰).

۸۹ - أَرْبَعٌ لَا يُشْبِعُنَ مِنْ أَرْبَعٍ : عَيْنٌ مِنْ نَظَرٍ، وَأَرْضٌ مِنْ مَطَرٍ، وَأُنْثَى مِنْ ذَكَرٍ، وَعَالَمٌ مِنْ عِلْمٍ.

ترجمہ : څلور څیزونه د څلور څیزونو نه نه مړېږي : سترگه د کتلو نه، زمکه د بارانه نه، بنیخه د سپرې نه، او عالم د علم نه.

تشریح : امام سخاوی فرمائی : ددے حدیث په سند کښ داسے راویان راغلی دی چه هغوی به د ځانه دروغژن حدیثونه جوړول. شیخ البانی هم دا حدیث په دروغژنو حدیثونو کښ ذکر کړې دے. دا د رسول الله ﷺ خبره نه

ده-

(الموضوعات: ۱/۲۳۵، المقاصد الحسنة: ۹۸، ضعيف الجامع: ۷۶۳).

۹۰ - مَدَّادُ الْعُلَمَاءِ أَفْضَلُ مِنْ دَمِ الشُّهَدَاءِ.

ترجمہ: د علماء و سیاہی د شہیدانو د وینے نہ بہترہ

ده-

تشریح: پہ دے کنیں ہیخ شک نشته چه د الله په نیز حق پرست علماء چه د قرآن او حدیث متبعین وی، ډیر زیات فضیلت او غوره والے لری، لیکن رسول الله ﷺ ته ددے مذکورہ خبرے نسبت کول صحیح نه دی۔ امام سیوطی نقل کړی دی چه خطیب بغدادی دے حدیث ته دروغژن حدیث وئیلے دے۔

شیخ حوت فرمائی چه ددے په سند کنیں محمد بن جعفر راوی باندے د حدیث جوړولو تور لگیدلے دے۔ شیخ البانی هم دے حدیث ته موضوع (منکرت) وئیلے دے۔

(الدرر المنتثرة، ص: ۱۷، أسنى المطالب، ص: ۲۵۴، السلسلة الضعيفة: ۴۸۳۲).

۹۱ - إِنْ مَا تَكُونُ بَعْدِي رُوَاةٌ يَزُوونَ عَنِّي الْحَدِيثَ فَأَعْرِضُوا

حَدِيثَهُمْ عَلَى الْقُرْآنِ فَمَا وَافَقَ الْقُرْآنَ فَخُذُوا بِهِ وَمَا لَمْ يُوَافِقِ الْقُرْآنَ فَلَا تَأْخُذُوا بِهِ.

ترجمہ: بیشکه مانه پس به خه داسے خلق وی چه مانه به حدیثونه روایت کوی، تاسو د هغوی روایت کړی حدیثونه په قرآن باندے پیش کړی۔ کوم حدیثونه چه د قرآن موافق وی هغه قبول کړی، او کوم حدیثونه چه د قرآن خلاف وی، هغه مه قبلوی۔

تشریح: شیخ معلمی نقل کړی دی چه محدثینو دے حدیث ته موضوع (منکرت) وئیلی دی۔

(الأنوار الكاشفة ص: ۲۶۰، السلسلة الضعيفة: ۱۰۸۷).

دا خبره یاده لرل پکار دی چه اسلامی دین د دوه خیزونو نه جوړ شومے دے۔

(۱) قرآن (۲) صحیح حدیثونه۔

قرآن کریم مستقل دلیل دے او سنت رسول ﷺ مستقل دلیل دے۔ دارنگه دا خبره هم یادول پکار دی چه هیخ کله صحیح حدیث د قرآن کریم خلاف نه راخی۔ که چاته خلاف معلوم شی نو دا به د هغه کم علمی او کم نهمی وی۔

دے وجے نہ مذکورہ حدیث کنبں چہ کوم مضمون بیان
شوی، نو دا صحیح نہ دے۔ حُکھ هر کله چہ حدیث
مستقل دلیل دے، نو بیا په قرآن باندے د هغه د پیش
کولو خه معنی ده؟

نبی کریم ﷺ فرمائی :
أَلَا إِنِّي أُوتِيتُ الْكِتَابَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ.

(صحیح ابن ماجه، صحیح ابی داود).

(خبردار! ماته قرآن راکړے شوی دے او ددے پشان ددے
سره یو بل شے یعنی حدیث هم راکړے شوی دے)۔
قرآن کریم وحی جلی ده، او حدیث وحی خفی ده۔ دواړه
د الله د طرفه دی۔ دے وجے نه صحیح حدیث د قرآن خلاف
هیڅ کله نه راځی، هاو ضعیف او منکرت حدیثونه د
قرآن خلاف راتلے شی۔

۹۲ - إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ لَمْ يَكُنْ يَرَى لَهُ ظِلٌّ فِي شَمْسٍ وَلَا قَمَرٍ.

ترجمه : د رسول الله ﷺ دپاره نه په نمر کنبں سور
لیدل کیده او نه په سپوږمۍ کنبں۔

تشریح : دا حدیث چا د ځان جوړ کړے دے۔

(مناهل الصفاء فی تخریج احادیث الشفاء ص : ۷).

په دے حدیث باندے بریلیانو استدلال کړے دے چہ نبی
کریم ﷺ بشر نه وو حُکھ چہ د هغه سورے نه لیدل
کیدے۔ لیکن دا حدیث چا د ځانه جوړ کړے دے۔ نو ددے نه
استدلال کول هم غلط دی۔ او د بریلیانو ټولے عقیدے په
خوبونو، بے سند و واقعاتو او منکرتو حدیثونو بناء دی۔
حالانکه د نبی کریم ﷺ بشریت او انسانیت په قرآن کریم
او صحیح احادیثو او په اجماع د امت سره ثابت دے۔

الله تعالیٰ فرمائی : ﴿ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ ﴾۔
(بیشکه زه خو ستاسو پشان یو انسان یم چہ وحی راته
کیږی)۔ او حدیث کنبں دی، عائشه رضی الله عنها فرمائی
: کان بشرا من البشر۔

(نبی کریم ﷺ د انسانانو نه یو انسان وو)۔

دے وجے نه د نبی کریم ﷺ د بشریت او انسانیت نه
انکار کولو ته علماؤ کفر و بیلی دی۔

۹۳ - رَأَيْتُ رَبِّي بِمَنَىٰ عَلَىٰ جَمَلٍ عَلَيْهِ جُبَّةٌ.

ترجمه : ما خپل رب په منی کنبں په یو اوبن سور
اولیدلو چہ چوغه ئے آغوسته وه۔

تشریح : دا منگرت او د خانہ جوړ شومے حدیث دے۔ او ددے حدیث معنی هم غلطه ده ځکه چه د الله تعالى په باره کښ دا قسم الفاظ وئیل د هغه سخته یه ادبی ده۔ الله تعالى ددے هر څه نه پاک او منزّه دے۔ د هغه شان ددے نه ډیر زیات اوچت دے۔ امام هروی، علامه طاهر پتنی، حافظ ابن عراق او شیخ البانی ټولو دا حدیث منگرت گنړلے۔

(المصنوع فی معرفة الحديث الموضوع ص: ۱۰۲، تذکره الموضوعات ص: ۱۲، تنزیه الشریعة المرفوعة: ۱/۱۵۲، السلسلة الضعیفة ۶۳۳۰).

۹۴ - إِذَا حَدَّثْتُمْ عَنِّي بِحَدِيثٍ يُوَافِقُ الْحَقَّ فَخَذُّوا بِهِ حَدَّثْتُ أَوْ لَمْ أُحَدِّثْ.

ترجمه : کله چه تاسو ته زما د طرف نه څوک حدیث بیان کړی او هغه د حق سره موافق وی، نو هغه قبول کړی برابر خبره ده که هغه ما وئیلے وی او که نه۔

تشریح : دا حدیث موضوعی او منگرت دے۔ علامه ابن جوزی او علامه شوکانی ورته موضوعی وئیلی دی۔

(الموضوعات: ۱/۲۵۸، الفوائد المجموعة، ص: ۲۷۸).

کشف الخفاء: ۱/۸۶، أسنى المطالب ص: ۴۰، اللآلی المصنوعة (۱۹۵۱).

او ددے حدیث معنی هم غلطه ده ځکه چه په دے کښ د دروغو حدیثونو جوړولو طرفته لاره هواره شومے ده۔ حالانکه که چا د خانہ یوه خبره او کړه او هغه ئے نبی کریم ﷺ ته منسوب کړه، نو که هغه بظاهر صحیح هم وی، خوبیا به هم دغه خبره دروغ ژن حدیث گنړلے کیږی۔ ځکه چه ددے خبره نسبت نبی ﷺ ته کول غلط دی۔

نبی کریم ﷺ ته به صرف د هغه خبرو نسبت کول شی، کومے خبره چه هغوی کړه وی۔ او د هغه صحیح سند معلوم وی۔ یه سنډه او د خانہ جوړمے شومے خبره نبی کریم ﷺ ته منسوب کول سخت ترین جرم دے۔

بلکه سره د علم نه دے کار کولو ته بعض علماء کفر هم وائی۔ نبی کریم ﷺ ته د یومے خبره په منسوب کولو به د انتیهائی احتیاط نه کار اخستل کیږی۔

څوک چه نبی ﷺ ته د یومے خبره نسبت کوی، نو یا خوبه خپله نبی ﷺ پورمے خپل سند رسوی، او یا به په یو داسے کتاب حواله ورکوی چه هغه په مسلمانانو کښ

په صحت باندې مشهور وی۔ او یابه د حدیث د صحت یا ضعف درجه بیانوی۔

شاید چه په دې دروغژن حدیث باندې بعض خلق د هوکه شوی دی چه کومه خبره ورته بظاهر ښه ښکاره شی، نو په رسول الله ﷺ باندې ئې ور اوتپی۔ حالانکه هغه نۀ وی وئیلی۔ دیته موضوعی او منگړت حدیث وئیلے کیږی۔ په دې باب کښ د ډیر احتیاط نه کار اخستل پکار دی۔

۹۵ - اَلْعِلْمُ عِلْمَانِ : عِلْمُ الْاَبْدَانِ وَعِلْمُ الْاَدْيَانِ.

ترجمه : علمونه دوه قسمه دی : جسمانی علم (طب وغیره) او دینی علم۔

تشریح : امام صفغانی، امام شوکانی، امام هروی او امام عجلونی دا حدیث موضوع او منگړت گنرلے دے۔

(موضوعات للصفغانی، ص : ۲، الفوائد المجموعة ص : ۲۸۴، المصنوع فی معرفة الحديث الموضوع ص ۱۲۳، كشف الخفاء ۶۸/۲).

دا حدیث په دې وجه هم خطاء دے چه په دې کښ دې دواړو ته یو شان علمونه وئیلے شوی دی، حالانکه ددې

دواړو مرتبه د یو بل نه ډیره زیاته جدا ده ! اصلی علم خو دینی علم دے۔ او پاتے شو دنیوی علمونه نو دے ته معلومات وئیلے کیږی، علمونه ورته نۀ وئیلے کیږی۔ خاصکر چه خوګ دینی علم نۀ لری او طب وغیره نور فنون ئې زده وی، نو دې هغه فضیلت نشی حاصلولے کوم چه د یو دینی عالم فضیلت دے۔ دا صرف په دې دنیا کښ کمال گنرلے کیږی۔ لیکن که یو انسان ته صرف علم طب زده وی او د شرعی علم نه بیخی ناخبره وی، نو دا د الله په نیز جا هل گنرلے کیږی۔ الله تعالی فرمائی : ﴿یعلمون ظاهرا من الحیاة الدنیا وهم عن الآخرة هم غافلون﴾۔ (دا خلق د دنیا په ظاهری ژوندون باندې پوهیږی، او دوی د آخرت نه غافله دی)۔

۹۶ - اَلْعِلْمُ فِي الصِّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ.

ترجمه : په ماشومام والی کښ علم حاصلول، په کانږی باندې د لیکلو پشان دی۔

تشریح : یعنی په ماشوم والی کښ علم حاصلول داسے مضبوط او پاخه وی لکه د کانږی کرښه۔ کوم شے چه د ماشوم والی په زمانه کښ یاد شی، نو هغه د انسان نه

غالباً بیانہ ہیریڑی۔ امام ابن تیمیہ فرمائی: دا د نبی کریم ﷺ کلام نہ دے۔ بلکہ چا د خانہ جوڑ کرے دے۔ ہسے خپلہ تجربہ ئے لیکلے دے۔ نو ددے حدیث نسبت نبی کریم ﷺ تہ کول او د حدیث پہ شکل بیانول حرام دی۔

(منهاج السنة ۵۲۶/۷، اللآلی المصنوعة ۱۷۸/۱، الحدیث فی بیان ماليس بحديث ص ۱۴۷، كشف الخفاء ۳۶۲/۱)

۹۷ - السَّخِيُّ مَنِّيْ وَاَنَا مِنْهُ وَإِنِّيْ لَا زُفَعُ عَنِ السَّخِيِّ عَذَابُ الْقَبْرِ.

ترجمہ: سَخِي مانہ دے اوزہ د هغه نہ یم (یعنی زمونہ د دواړو تعلق مضبوط دے) اوزہ د سَخِي نہ د قبر عذاب پورته کوم۔

تشریح: پہ دے کبن شک شبه نشته چه سخاوت بنه شے دے او شریعت دیتہ ترغیب ورکړے دے۔ لیکن رسول الله ﷺ تہ ددے حدیث نسبت کول جائز نہ دی۔ حُکَہ چه دا رسول الله ﷺ نہ دے وئیلے۔ ے بنیاده حدیث دے۔ لکه خنګه چه علامه شوکانی او علامه طاهر پتنی وئیلی دی۔

(الفوائد المجموعة ص: ۸۱، تذكرة الموضوعات ۶۳/۱، تنزیه الشريعة ۱۷۱/۲).

د عذاب قبر لرم کیدو دپاره نور شرعی اسباب شته دے چه کله هغه انسان اختیار کړی نو الله تہ ئے د عذاب قبر نه خلاصوی۔ چه ددے بیان په (الفوائد) کتاب کبن او گوری۔ ۹۸ - تَوَسَّلُوا بِجَاهِي، فَإِنَّ جَاهِي عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ.

ترجمہ: تاسو زما په مرتبه باندے وسیله نیسئ حُکَہ د الله په نیز زما لویه مرتبه دے۔

تشریح: شیخ الاسلام ابن تیمیہ او شیخ البانی فرمائی چه ددے حدیث هیخ بنیاد نشته۔

(اقتضاء الصراط المستقیم لابن تیمیة ۴۱۵/۲، السلسلة الضعيفة ۲۲).

لهذا د رسول الله ﷺ په جاه یا طفیل یا صدقه وغیره سره دعاء غوښتل بدعت دے۔ نبی کریم ﷺ په صحیح احادیثو کبن ددے هیچرته امر نہ دے کړے۔ او دعاء عبادت دے، او د عبادت بنیاد په نقل باندے وی۔ او دا چرته نہ دی نقل چه صحابه کرامو د هېی کریم ﷺ په جاه او مرتبه باندے د الله نه دعاء غوښتلے وی۔ که چرے دا کار جائز وے

(الاحکام فی أصول الاحکام: ۶۴/۵، السلسلة الضعيفة ۶۶،
جامع بيان العلم وفضله ۹۱/۲).

دے حدیث نسبت رسول اللہ ﷺ تہ کول جائز نہ دی۔
دا حدیث د سند، معنی او عقل درے وارو پہ لحاظ سرہ
ثابت نہ دے۔

تفصیل دپارہ (فتاویٰ الدین الخالص اول جلد)
اوگوری۔

نو خامخا بہ صحابہ کرامو کرے وے۔

۹۹ - مَنْ نَامَ بَعْدَ الْعَصْرِ، فَأَخْلَسَ عَقْلَهُ، فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ.

ترجمہ: خوک چہ مازیگر نہ پس اودہ شو او ددہ عقل
ختم شو نو د خپل نفس نہ علاوہ بل ہیخوک دے نہ
ملامتہ کوی۔

تشریح: دے روایت تہ امام ابن جوزی، امام سیوطی
او امام ذہبی تولو منگرت او موضوع وئیلی دی۔

(الموضوعات لابن الجوزی ۶۹/۳، اللآلی المصنوعة ۲۷۹/۲،

ترتیب الموضوعات ۸۳۹).

دے وجہ نہ مازیگر نہ پس خوب کول منع نہ دی۔ او نہ
پرے د انسان عقل خرابیری۔

۱۰۰ - أَصْحَابِي كَالنُّجُومِ بَابِهِمْ اقْتَدَيْتُمْ اهْتَدَيْتُمْ.

ترجمہ: زما صحابہ د ستورو پشان دی، پہ دوی کنب
چہ د ہر چا پیروی کوی، ہدایت بہ پیاموی۔

تشریح: دا حدیث پہ خلقو کنب ډیر زیات مشہور
دے، حالانکہ دا دروغن او باطل حدیث دے۔ امام ابن حزم
او شیخ البانی دے حدیث تہ دروغن، باطل او منگرت
وئیلی دی۔

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library